JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Zaturdag 17 November. N°. 92.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling —,30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

...vol, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der posterijen *F. W. H. van Straaten.*

Benoemd:

controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, *J. A. L. Steijn Parvé*, laatstelijk die betrekking bekleed hebbende.

Verleend:

2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secretaris van het gouvernement der Moluksche-Eilanden, tevens algemeene ontvanger te Amboina, *D. S. Hoedt.*

Militair Departement.

Ontslagen:

zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij het 12de bataillon infanterie, de tweede luitenant-adjudant *J. G. Eskens.*

zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjoint bij den generalen staf, de onderintendant der tweede klasse van de militaire administratie *C. P. Jonxis.*

Benoemd:

adjudant bij het 12de bataillon infanterie, de eerste luitenant *J. F. G. Verhoeff*, van het garnizoens bataillon in de tweede militaire afdeeling.

Bij het wapen der artillerie.

Tot tweede luitenants, de sergeanten *K. A. van den Camp*, en *G. S. Nederveen Pieterse.*

Goedgekeurd,

Dat door het Militair Departement.

Zijn overgeplaatst:

Bij de infanterie.

Bij het 12de bataillon, de kapitein *P. G. A. Anemaet*, van het 8ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukko's de kapitein *H. W. van Oijen*, van het 12de bataillon.

Bij het 1ste bataillon, de 1ste luitenant *A. W. F. H. Tuckermann*, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.

Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling (Serang,) de eerste luitenant *F. K. N. van Bijlevelt*, van het eerste bataillon.

Bij het 10de bataillon, de eerste luitenant *W. F. C. G. von Bulow*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling, de 2e. luitenant *A. F. Beeckman*, van het 14de bataillon.

Marine Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, onder toekenning van wachtgeld, als gezaghebber der gouvernement schoener *Ana Dijomene*, jonkhr. *C. J. Bleijs van Treslong*, eerste gezaghebber bij de dienst der gouvernements schoeners en kruisboten.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door de residenten van Batavia en Soerabaya, op eenen nader te bepalen dag, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer, gedurende de aanstaande westmousson, van Bandjermasin

naar	Ternate	van	500,000	ned. ponden	steenkolen.
»	Menado	»	300,000	» »	id.
»	Kema	»	300,000	» »	id.
»	Amboina	»	500,000	» »	id.
»	Macasser	»	500,000	» »	id.

Vendutien.

Maandag 19 November, voor het woonhuis van wijlen den heer *A. van Ommeren*, op Parapattan (weg naar Menting).

Dingsdag 20 November, wegens vertrek voor de woning van den kapitein der artillerie *Moerman*, in het officiers campement bij de Roomsche kerk, door *B. J. Leon.*

Woensdag 21 November, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*,

Donderdag 22 November, in een der pakhuizen der Java-Bank, door *Vaupel & Co.*,

en

op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 23 November, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*,

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de firma *P. Kervel en co.* te Soerabaya: *van Johannes Alexander Berkholst.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 12 tot en met 15 November 1855.

JAVA HOTEL. *Carpentier* en echtgenoot van Soerabaya. — *M. van der Putte*, van Panaroekan. — *P. G. Roelofswaart*, van idem. — *C. Vonck*, van Rotterdam. — *Cunningham*, van Melbourn. — *J. H. Hill*, van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *L. van Wagtendonk*, van Soerabaya. — *M. A. van Oudshoorn de Groot Stiffrij*, van Passaroeang. — *G. Carr*, van Ceijlon.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *J. W. Bille van den Dungen* en echtgenoot van Soerabaya.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. G. MAKS
met
L. A. MEIJER.

BATAVIA, 15 *November* 1855. (2240)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. J. Bosch*, *van Blommestein.*

BANDJAR NEGARA, 4 *November* 1855. (2200)

Ontijdig bevallen van eene doode DOCHTER, *E. van der Velde, Seel.*

ONRUST, 4 *November* 1855. (2201)

Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, *A. A. Boeken*, geb. *Batten.*

KRAIBON TOEBAN, 6 *November* 1855. (2217)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. H. Meijer Cluwen*, geboren *Cluwen.*

WELTEVREDEN, 12 *November* 1855. (2219)

Bevallen van een ZOON, *Bijl de Vroe*, geb. *Croes.*

BATAVIA, 12 *November* 1855. (2232)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. C. G. von Metz*, geliefde echtgenoot van

(2243) P. ORTH.

BATAVIA, 15 *November* 1855.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. Johannes*, *Horwath.*

BATAVIA, *den* 15 *November* 1855. (2230)

Heden overleed alhier mijn geliefde broeder, de heer *Adrianus van Ommeren*, in den ouderdom van 42 jaren.

(2207) W. VAN OMMEREN.

BATAVIA, 31 *October* 1855.

Heden overleed, in den nog jeugdigen leeftijd van 13 jaren, mijne veelgeliefde Dochter *Carolina Wilhelmina Geertruida Bijers.*

(2194) Wed. BIJERS, geb. *Krijgsman.*

SOERABAYA, 4 *November* 1855.

Na eene kortstondige doch hevige ziekte overleed op den 11den November mijn geliefde Echtgenoot, *M. D. K. van Chastelet*, in leven gepensioneerd ambtenaar.

2234) G. SCHALKE, wed. *van Chastelet.*

SAMARANG, 12 *November* 1855.

Met de Overlandmail van den 21 October jl. ontvingen wij het treurig berigt van het overlijden te Cleve, op den 19 Augustus 1855, van onze innig geliefde moeder en behuwdmoeder, Mevrouw de Wed. *S. Vincent.*

E. J. E. VAN DER PARRA BRETON VINCENT.
R. A. DU PUY, *Vincent.*
C. A. VAN DER PARRA BRETON VINCENT, *Hofland.*
P. J. G. DU PUY. (2205)

Vendutie

op Maandag den 19 November 1855,

voor het woonhuis van wijlen den heer *A. van Ommeren* op Parapattan, (weg naar Menting),

van Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen. Banken, Stoelen, Tafels. Kasten, Glas- en Aardewerk, eene partij Bloemen in potten, enz. (2209)

Vendutie

op Woensdag den 21 November 1855,

voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*,

wegens liquidatie,

van extra fraaije en groote spiegels in zwaar vergulde lijsten, schilderijen, Japansche kabaaijen, toilettafels en spiegels, gevlochten wagen- en bendieleidsels, oude Manilla sigaren No. 1, 2 en 3, Selterswater van 1855, aardewerk, puike boter, haring, gedroogde vruchten, klapper- en kadjang olie, graauwe kadjang boontjes, geschikt voor paardenvoeder, margohouten balken, enz.

En

Voor rekening des boedels van wijlen *Tan Bien*, een erf, bebouwd met een steenen huis, met pannen gedekt, gelegen Ankerstraat, verponding No. 1803.

En

Voor rekening van *Sech Abdulla bin Said Bilfaas*, een erf met een steenen huis, gelegen kampong Bandong, verponding No. 7556; en een erf met twee steenen huizen, gelegen Verburggracht, verponding No. 426. (2246)

DE ARME SCHRIJVER (*vervolg.*)

Maar de kou was te nijpend; mijn bloed zelf scheen te bevriezen. Ik stond weer op en sloop naar een hoek van de markt aan den kant der rivier; en daar, daar stond een klein loodsje of kraampje, aan de eene zij door een breed, loshangend zeil tegen den wind beschut, van nagenoeg zes voet in 't vierkant en tot schuilplaats bestemd voor den vischverkooper of oester- en mosselman, die hier zijne waar uitkraamde. Bij het lamp- en starrenlicht wierp ik een langen, begeerigen blik op het losse, geoliede doek. Ik nam het af, legde mij in de loods neer, en spreidde het als een deken over mijn verkleumd lijf uit. 't Was het warmste dek, waaronder ik sedert nachten geslapen had. Doch helaas! pas had de slaap, waaraan ik zoo dringend behoefte had, mijne zware oogleden gesloten, toen ik weer opgejaagd werd door een forschen slag op mijn schouder en de barsche woorden: »Holla, wien hebben we hier? Wat, duivel, doet ge met mijn goed, kerel?" Het was de eigenaar van het kraampje. Ik beurde mij op, wreef met de hand over de oogen en zocht eene verontschuldiging uit te stotteren. Een hoop vischwijven en kaailoopers verzamelde zich om ons heen. De vischkooper sprak er van, om de politie te roepen. Ik gaf hem driftig bescheid. Hij dreigde, mij als een dief vast te houden. Ik hief mijne hand op, en dank God op dit oogenblik nog, dat zijne tafel, met de stutten in den grond vast, tuschen hem en de rivier stond. Ik drong door den hoop heen; en of de slag, waardoor ik den vischverkooper achterover op den grond had doen tuimelen, op hun moed of op hunne menschelijkheid gewerkt had, weet ik niet; hoe 't zij, ze maakten plaats voor mij. Ik was evenwel nog niet ver gekomen, toen de slaap mij op nieuw te magtig werd. Zijn invloed was onweerstaanbaar, en de Sint Paulsklok had nog geen drie geslagen. Daar zag ik onder een open doorgang een kar staan, en met een dankbaar hart legde ik mij daarop neer, als op een donzen rustbed. Ik had echter nog niet lang gerust, toen ik door iemand aan mijn zij werd wakker gemaakt. Eene rilling liep mij over alle leden.

»Wees gerust, Sir," zei de indringer; »'t is slechts een arme broeder in het ongeluk."

Ik keerde mij om en zocht hem bij het schemerachtig licht te onderkennen, maar kon niet zien, wat soort van mensch hij was, tot de slaap mij op nieuw in doffe wezenloosheid deed wegzinken. Een weinig voor 't aanbreken van den dag werd ik rillend wakker; mijne ledematen schenen geradbraakt, mijne tanden klapperden, aan mijn gansche ligchaam was geen deel, waaraan ik geen pijn voelde. Ik ontdekte, dat mijn »arme broeder in het ongeluk" fatsoenlijk, ja keurig gekleed was of liever geweest was. Hij had eene portefeuille bij zich, die hij, zelfs in zijn slaap, vast onder den arm hield. Toen ik opstond, ontwaakte hij, rigtte zich eveneens steunend op en ging met mij. Ik weet niet, of het de gelijkheid van onzen toestand of wel de portefeuille onder zijn arm was, die mij op het eerste gezigt eene zekere betrekking op hem deed gevoelen en mij gunstig voor hem innam. Zeker leverden wij eene vreemde, beklagelijke vertooning op, toen we loom, slaperig en als met lood aan de voeten zamen Fish Street Hill opwandelden. Ik merkte, dat de nachtwachts, die hun post nog niet verlaten hadden, zich omkeerden en zelfs — schoon 't al vrij helder dag was — hunne lantarens ophielden, om ons, toen wij voorbij kwamen, als verdacht volk onder de oogen te zien. Alsof onze weg en onze gedachten dezelfde waren, namen wij gezamenlijk onze rigting naar 't Park; en toen de zon op was, opende hij zijne portefeuille en vertoonde mij haren inhoud. Hij was een kunstenaar, en wel een kunstenaar, die veel beloofde. Zijne portefeuille bevatte een aantal stoute en krachtige schetsen in potlood, waarin ziel, smaak en een vaste hand doorblonken. Daarbij had hij onderscheidene fraaije stukken in waterverw, die aantoonden, dat zijne manier even zacht als stout was. Ik nam mijn potlood en schreef eenige regels op den rug van een der bladen, waarop hij zijne schetsen ontworpen had, en de teekenaar en ik werden vrienden. Geen van ons beiden had een penny

VENDUTIE

op Donderdag den 22 November 1855,
in een der pakhuizen van de Java Bank, door
Vaupel & Co.,

van de op Vendutie van den 15 dezer wegens tijdgebrek onverkocht geblevene diverse Fransche goederen, uit de lading Coquimbo,

alsmede:

eenige kisten Mode Artikelen, Broderies, Hoeden, Petten, enz., 2 kisten Parfumeriën, Medicaan-, Post- en Luxe-Papier, Spiegels en Schilderijen, Messen, Scharen, enz., enz., Engelsche Wagen- en Bendietuigen, Porceleinen Tafel- en Theeservierzen, Cristal en Glaswerk, enz., enz., een groot mecanique orgel, 2 draaiorgels, diverse dranken en provisiën, enz., enz.

Alles daags te voren voor een ieder te bezigtigen.

(2244)

Op de Vendutie van Vrijdag den 23 Nov. zullen almede worden verkocht:

300 blikken versche Engelsche provisiën in kavelingen voor huisselijk gebruik, Engelsch kap en verlakt leder, lakensche tafelkleeden, eene factuur glaswerk, **puike Manila cigaren No. 4**, en **30 stuks Preanger paarden.**

(2241) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Dingsdag den 27 November 1855, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, zullen onder anderen verkocht worden:

10 Engelsche JAGTHONDEN (Beagles),
pas aangebragt. (2242)

De in de *Java-Bode* van 26 September jl. No. 77, geannonceerde **Verkoop van Jattie Houtwerken** te Lassem, nabij Rembang, is bepaald op 28 en 29 November 1855. (2196)

Op een nader te bepalen dag
zal tegen het einde dezer maand (November), publiek te Gerset worden verkocht:

Meubelen, Huisraad, Europesche en andere Provisiën, voorts Paarden, Koeijen, Schapen, enz., enz.

(2199)

Verkoop
van eene
SUIKERFABRIEK.

Op den 15 December 1855, zal des middags ten 12 ure, in het Logement te Passoeroeang, door tusschenkomst van het Vendukantoor aldaar, in het openbaar verkocht worden: **Twee Halve Aandeelen in de Suikerfabriek en Onderneming DE GOEDE HOOP (Pengkol)**, waarvan eene aanplant van 245 bouws Suikerrietvelden is verbonden, met inventaris, machineriën en alle regten van de eigenaars op deze onderneming betrekking hebbende, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement van Nederlandsch-Indië.

Informatiën en inzage der verkoop conditiën kunnen verkregen worden ten huize van den heer *Lebret* te Passoeroeang en ten kantore van de heeren

(2193) P. KERVEL & Co.,
te Soerabaya.

Bij de ondergeteekende zijn verkrijgbaar
uit de fabriek van **Alexandre & Fils**,
te Parijs:

Twee Melodiums,
zeer geschikt ook voor Kerk of Orchest.

Zes Portatief Melodium à *f* 125,—.

Deze zijn zeer welluidend van toon en vervaardigd om ook gelijk met de Piano bespeeld te kunnen worden. De fabricant mogt op de laatste Parijsche expositie de medaille d'or voor deze nieuwe inventie ontvangen.

(2218) VAN DER BEEK.
Kalie Bezaar.

TE KOOP Eene melkgevende **Hollandsche Koe.** Te bevragen bij den Uitgever dezes. (2228)

TE KOOP Een **GOED Sandelwood Rijtuig** met zadel en toebehooren.

Te bevragen bij

(2229) W. BRUINING.

TE KOOP Een groot Steenen met Pannen gedekt Huis en Bijgebouwen, met ruim Erf, beplant met Klapper- en andere Vruchtboomen, gelegen te Japara.

Informatiën te bekomen

te Samarang bij M. A. JASPER.
» Japara » VON WINKELMA[N].
(2235) » Ngawie » A. HAGEMAN.

TE HUUR Met 1 December 1855, een Huis in Gang Patjenongan, voor *f* 50 's maands.

(2206) J. MUNNICH, qq.

Dépôt van geraffineerde Suike[r]
bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker [van] de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavry*, na[bij] Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mand[je] van ¼ picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2129) VAUPEL & Co.

De Ondergeteekenden hebben pas u[it] *Engeland* ontvangen:

diverse Engelsche provisiën in blik, eene kleine parti[j] fijne Engelsche parfumeriën van Gosnell, thermometers, sachrometers, zakkompassen.

(2214) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarlooze Machineriën** voorhanden hebben.

(1600) PITCAIRN, SYME & Co.
Agenten voor de Low Morr en andere Gieterij Maatschappijen.

MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN
van
S. D. BRANDON,
in de Stad en op Passer Senin.

Door ontvangst van eene groote partij laken, tricots, linnen drills, engelsch leder, satijnen-, zijden- en piqué-vestenstoffen, verscheidene soorten van paletot stoffen, enz., zijn de prijzen der kleedingstukken verminderd, en thans vastgesteld als volgt:

1 superfijne zwarte laken rok / 1 » satin de laine of tricot pantalon / 1 vest naar keuze	*f* 75.—
Als boven, van zwart thibet of satin de chine, naar keuze	- 50.—
1 dozijn fijne witte paletots	- 55.—
1 » gekleurde paletots	- 60.—
1 » superfijne witte linnen drill pantalons, eerste kwaliteit	- 90.—
1 dozijn superfijne wit of geel linnen drill pantalons, tweede kwaliteit	- 70.—
1 dozijn engelsch leder pantalons	- 60.—
1 » wit engelsch keper pantalons	- 50.—
1 » witte of gekleurde piqué vesten, prima kwaliteit	- 50.—

Uniform jassen van het beste militaire laken (zonder borduursel)		*f* 50.—
Uniform pantalons van het beste laken		- 25.—
Blaauw laken marine buis		- 30.—
Blaauw laken schutters rok		- 30.—
Geklenrde tricot pantalons, laatste smaak		- 20.—
1 dozijn witte of gekleurde hemden	*f* 24.— à	- 60.—
1 » flanellen borstrokken	- 30.— »	- 50.—
1 » kabaaijen	- 20.— »	- 24.—
1 » nachtbroeken	- 20.— »	- 24.—

Voor Liverij Bedienden.

1 laken koetsiers rok, 2 laken jongens buisjes, 1 koetsiers hoed, 2 jockey petten — laken en galon naar keuze *f* 100.

Bij minder hoeveelheid zullen de prijzen even billijk gesteld worden.

Alle deze goederen zijn van de beste kwaliteit, en bij niet voldoende bevinding behoeft men dezelve niet te ontvangen.

Voor vertrekkende personen wordt met den meesten spoed gewerkt, en alles binnen den tijd van twee maal 24 uren afgeleverd.

In beide magazijnen zijn de prijzen gelijk, en worden de kleedingstukken franco aan huis bezorgd.

Bovengenoemde prijzen zijn à contant of op een crediet van eene maand berekend. (1942)

Geld-Loterij
ten behoeve van het
SAMARANG'S LIEFHEBBERIJ TOONEEL,
groot *f* 50,000.

Deze Loterij is verdeeld in de volgende Prijzen, als:

Een Prijs van		*f* 15.000
Twee Prijzen van	*f* 5000	- 10.000
Vijf » »	- 1000	- 5.000
Acht » »	- 500	- 4.000
Veertig » »	- 250	- 10.000
Veertig » »	- 125	- 5.000
Twee Premiën »	500 voor het eerst en laatst uitgetrokken wordend Nummer	- 1.000
		f 50.000

De trekking dezer Loterij bepaald zijnde op den 6den December aanstaande, in het Lokaal van het Comediegebouw, zoo worden belanghebbenden, die mogten verlangen zich van Loten te voorzien, verzocht, zich daartoe ten spoedigste aan te melden bij

den Mede-Directeur,

(2197) C. VON BORNEMAN,
Agent der Javasche Bank.

---

in den zak, om iets tot ontbijt te koopen; doch in den loop van den voormiddag was hij met eenige zijner stukken bij een voornamen kunstkooper ontboden en wij scheidden met afspraak, om elkaâr den volgenden morgen weer te zien. Een toeval, dat ge straks hooren zult, belette mij echter, woord te houden, en we hadden verzuimd, elkaâr onze namen op te geven. Ik heb hem nooit weer ontmoet; maar nog op dit oogenblik is 't mij leed, den naam van een jong kunstenaar niet te kennen, met wien ik onder zulke omstandigheden in aanraking kwam en wiens voortbrengsels het blijk van wezenlijk talent, een zuiveren smaak en een geoefende hand droegen. — Een groot gedeelte van mijn dag werd doorgaans besteed met proeven, om op de banken van het Park eenigen slaap te vinden; en hoe vreeselijk mij de honger ook kwelde, zou ik ten laatste — ik meen 't in vollen ernst, vriend Peter, — willig geweest zijn, om onder zijne grootste folteringen te bezwijken, zoo ik daarvoor slechts een enkel uur rust en slaap had kunnen koopen."

»En is 't waarachtig waar dokter," riep de pachter, »dat ge dat alles in een christenland en hier in deze zelfde stad hebt doorgestaan? Ik kan mij niet verbeelden, dat het mogelijk is."

»Men zal er misschien aan twijfelen," hernam Robert op een ernstigen toon; »maar de gedachte aan wat ik geleden heb, zal eeuwig als een vurige kool op mijn hart branden. En nog heb ik u 't vijftigste deel niet verteld van wat ik te verduren heb gehad! Doch voordat ik verder vertel, moet ik tot een ander gedeelte van mijne geschiedenis terug gaan. Ge weet zeker nog, dat, nu ruim twaalf jaar geleden — een zeker heer, wij noemden hem gewoonlijk kolonel Forster, een mijl of wat van Longtown aan de Esk kwam wonen? Hij was, meen ik, luitenant-kolonel in dienst van de Oostindische Compagnie."

»De man staat mij nog voor, als de dag van gisteren, Mr. Musgrave," zei de pachter; »en 't heugt mij ook nog wel, dat ge met zijn dochter Bertha op een goeden voet stondt; maar de menschen zeiden, dat het u meest om haar geld te doen was, daar de oude heer zoo rijk was als een Nabob, en dat die u daarom ook gaauw de deur voor den neus toesloot."

»Sir," vervolgde Musgrave, met een gloed van verontwaardiging op het gezigt, »'t raakt mij weinig, wat de wereld misschien gezegd heeft en wat die nog zegt. De leeuwerik groet niet blijder het aanbreken van den morgen, dan ik voor 't eerst de lieve Bertha Forster zag. Ik wist niet, dat haar vader rijk was, en toen ik dat hoorde, bedroefde 't mij, dat hij dat was. Maar aan mij gaf zij den eersten kus en verpandde zij haar meisjeswoord, en schoon ik wist, dat ik, als zij het hield, een doodarme bruid naar 't altaar zou leiden — want het is waar, dat haar vader dreigde, haar te onterven, als ze niet van mij afzag, en al zijn goed aan een zoon in Indië te maken — was zij mij daarom toch dubbel lief. Ik beminde haar om haar zelve, en onze genegenheid was weerkeerig. Eeuwig zal mij de avond heugen, toen wij afscheid van elkaâr namen, en ik Cumberland verliet, om naar deze stad te gaan. 't Was in een donker bosch, achter haars vaders huis. De Esk ruischte aan onze voeten, de avondstar glinsterde aan den hemel, en die star, het bosch, de rivier en de schemering waren de getuigen van onze tranen en van onze eeden. Doch gij zijt de jaren te boven, dat ge in 't verhaal van zulke dingen belang zoudt stellen; en eerbied voor haar, die ik nog als eene heilige aanbid, verbiedt mij meer te zeggen. Hoewel haar vader mij minachtte en verstiet, scheidden wij met de belofte, elkaâr te schrijven, en met de verzekering van aan ons gesloten verbond tot aan den dood toe getrouw te blijven. Onze afspraak was, dat ik haar mijne brieven onder 't adres eener arme, maar vertrouwde vriendin zou toezenden. Maar, ik was lang in Londen, voordat ik haar schreef; want ik bezat geen middelen tot schrijven, en toen een antwoord op dien brief kwam — ach toen, toen leerde ik eerst, wat wezenlijk ellende is! Zij vermoedde de diepte van mijn ongeluk, mijne volslagen armoede niet! Ik zag mijn naam aan de deur van het postkantoor op de lijst der personen, welker woonplaats men niet kon uitvinden.

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER

Lundi, 19 Novembre 1855.

5me et dernière représentation du 8me mois de l'abonnement.

Deuxième, Troisième et Quatrième Acte de

LA MUETTE DE PORTICI.

Grand Opéra, Musique d'*Auber*.

A l'étude pour le mois prochain:

OTHELLO.

Grand Opéra en 4 Actes.

JERUSALEM.

Grand Opéra du célèbre Maëstro *Verdi*.

Le Spectacle commencera à **sept heures précises.**

(2239)

---

f 7,000

in leen te bekomen à 6½ pCt. Adres

(2226) **H. M. VAN DORP.**

Nederlandsch-Indische Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

Namens het bestuur derzelve, hebben de ondergeteekenden de eer bekend te maken, dat opgemelde Maatschappij bereid is tot het aannemen van Brand-risico's, zoowel op Batavia als andere plaatsen op Java, en zulks tot de gewone premie van:

Op Gebouwen van steen, in steden, en goederen in dezelve.......... per jaar 1 pCt.

Op idem, buiten steden, en meubilair in dezelve .... » » ¾ »

op Suiker-fabrieken, koffij- en rijst-pelmolens, thee-etablissementen, enz. (tabaks-fabrieken uitgezonderd), tot afzonderlijk te bepalen premie, afhankelijk van den aard en ligging der gebouwen.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van

De Directeuren van genoemde Maatschappij,

P. TIEDEMAN, Junr.

(2192) C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den heer *A. van Ommeren*, worden verzocht binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen aan

de Testamentaire Executeuren,

W. VAN OMMEREN.

(2208) S. A. VAN DEN ABEELEN.

BATAVIA, 1 *November* 1855.

Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgerigt te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren *McNeill & Co.* te Samarang of de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya kunnen gerigt worden.

Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. *McNeill & Co.* at Samarang or Messrs. *Fraser, Eaton & Co.* at Soerabaya.

A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve........................ 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig... 1¼% »

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig........................ 3/4% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.... 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goderen, enz., daarin aanwezig........................ 1½% 's jaars.

Op Schepen, liggende op Reeden...... 1% »

E. MOORMANN & Co., te Batavia.

(2073) J. KNAGGE & Co., te Samarang.

P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Zesde Klasse.

Heele, Halve en Kwart Loten in deze klasse te bekomen.

Een Heel Lot à *f* 100. Een Half Lot à *f* 50. Een Kwart Lot à *f* 25.

Tien Halve Loten of Twintig Kwart Loten *f* 475.

Twintig dito » Veertig dito - 900.

Bij

(2070) H. M. VAN DORP, te Batavia.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Vierde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 15, de nommers 15760, 24854, 6280, 15809, 17629, 4942, 14466, 4668, 14935, en No. 16745 met *f* 1000.

Vijfde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 20, de nommers 12988, 7916, 17277, 24847, 22873, 14764, 12235, 19499, 557, 15117, 1382, 5977, 23981, en met *f* 100 No. 19500. (2069)

Verloren.

Een hazewindhond (teef), zijnde het laatst gezien op Parapattan bij de nieuwe brug. De vinder wordt verzocht dezelve terug te willen brengen ten huize van den heer *J. Césard*, op Kramat, dan wel in de stad, bij de heeren

(2227) G. SUERMONDT & Co.

De Kommissie voor de oprigting van een monument op het graf van den Luitenant-ter-zee 1ste klasse, *H. D. A. Smits*, heeft de eer aan belangstellenden bekend te maken, dat de inwijding van dat monument zal plaats hebben op Dingsdag den 20sten dezer, des namiddags ten 5½ ure.

De te Batavia aanwezige leden der Kommissie,

(2225) E. NETSCHER.

D. JANNETTE WALEN.

BATAVIA, 15 *November* 1855.

Iemand, ruim 15 jaren in Indië, de Hollandsche en Fransche taal sprekende, en in deze beide talen kunnende corresponderen, thans tijdelijk ter dezer plaatse in den Handel werkzaam, zag zich gaarne als zoodanig, voor vast geplaatst.

Informatiën zijn te bekomen bij den Uitgever van dit Blad. (2223)

Vermist.

1 Exemplaar **Diephuis, Burgerlijk Regt** in 8 banden gebonden, vermoedelijk *zonder adres* abusievelijk bezorgd. De ontvanger wordt vriendelijk verzocht het exemplaar terug te zenden aan de boekhandelaars

(2224) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Het Kantoor van **Kreglinger, Dümmler & Co.** is *verplaatst*. Nieuwpoortstraat, tegenover het Stadhuis.

(2204)

J. C. GIESKER, te Padang, liquideert van primo November 1855. (2203)

Boekhandel van *Lange & Co.*

Bijvoegsel tot het Staatsblad van Nederlandsch-Indië.

VERZAMELING van WETTEN, BESLUITEN, BEPALINGEN, KENNISGAVEN, ENZ.,

welke niet in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië zijn opgenomen,

over de jaren 1808—1856,

bijeenverzameld door **Mr. L. J. A. TOLLENS**, Adviserend Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia.

Twee lijvige Boekdeelen in groot 8vo.

Prijs bij Inteekening:

Voor Batavia .... *f* 20

Java en Buitenbezittingen (franco)............. - 25

Departementen, autoriteiten en particulieren worden beleefd verzocht, de inteekeningslijsten aan de ondergeteekenden te willen terugzenden, ten einde de hoegrootheid der oplage te kunnen regelen.

Na 1o Januarij 1856 wordt de prijs voor niet inteekenaren onherroepelijk met *f* 5 verhoogd.

(2233) LANGE & Co.

KANTOORBOEKBINDERIJ

EN

LINIEERDERIJ

VAN

***van Haren Noman & Kolff* te Batavia.**

Door vermeerdering en verbetering van Materieel daartoe in staat gesteld, bevelen wij ons bij den **Handel** tot het vervaardigen van alle soorten van **Kantoor-Magazijnboeken** met **Linieerwerk geheel** overeenkomstig opgegeven formaat en model, soliede gebonden in **Fransch Hartslederen Springbanden**, voorts tot het vervaardigen van **Rekening-Courant-Papier** en hetgeen verder tot **Kantoor-, Linieer-** en **Bindwerk** behoort. (2221)

Dag op dag stond ik voor dat blad en verslond met de oogen mijn eigen naam, terwijl mijn hart van angst en bange beklemdheid dreigde te breken. Ik wist, dat de brief van mijne Bertha was, maar had het geld niet, om hem af te halen, en zag geen middel, om dat geld te verkrijgen. Ik was een verlaten, hulpeloos vreemdeling, had geen mensch in de onmetelijke stad, die mij kende, bij wien ik hulp kon vragen. En, na dan op de lijst getuurd te hebben, tot mijn oog door tranen verdonkerd was en mijn hoofd tot razend worden toe opgewonden, plagt ik de stad te ontvlugten en in eenzaamheid en duisternis door overluid klagen mijn hart lucht te geven. »Wat zou mijn arme Bertha denken, als zij dat wist!" hoe vaak heb ik dat wanhopig en handenwringende uitgeschreeuwd!

In 't eind werd de lijst van namen, waarop de mijne stond, van voor 't postkantoor weggenomen en door andere vervangen; en toen ik, in 't bezit van geld, naar den brief vroeg, vernam ik, dat men dien had teruggezonden. Ik twijfelde niet, of zij moest zich nu verbeelden, dat ik haar vergeten had, en toen ik grievend teleurgesteld en diep neerslagtig heen ging, ontglipte mij onwillekeurig de zucht: »Vaarwel, mijne Fanny!" "

»Goede hemel, docter, is 't waarlijk mogelijk, dat iemand om een onnoozelen penny of wat zoo in den druk kan komen!" riep Peter uit. »Ach, wat gooijen wij dag aan dag al menigen schelling weg, zonder veel te vragen, wat kant hij uitrolt! En hoe ligt zeggen wij dan niet: 't was maar één schelling; Maar, docter, als ge bedacht, hoe blij »maar één schelling" u op dat oogenblik zou gemaakt hebben, zult ge naderhand elken penny zekerlijk wel ter deeg omgekeerd hebben, eer ge hem uitgaaft — Arme man, ge leedt daar een hard ding om weinig geld."

»Gij, vriend," vervolgde Musgrave, »zult Londen zekerlijk als een geweldig groote, bijna onmetelijke stad beschouwen; en toch is zij nog te eng begrensd voor het ongeluk. Vaak heb ik mij van Cheswick naar 't oostindisch dok voortgesleept en ben langzaam dien eigen weg teruggekeerd, denkende dat de dag nooit zou aanbreken, en mij verwonderende, dat men Londen eene groote stad kon noemen. Zij, die de grenzen van Londen wezenlijk willen kennen, moeten, zooals ik, het ongeluk tot leidsman hebben. Zij moeten bij nacht door hare straten dwalen, zonder voedsel en zonder hoop, en zij zullen zich verwonderen, hoe kort die zijn. De menschen willen, dat men gevaar loopt van zich in de vele krommingen, bogten en in 't warnet van kruis- en dwarsstraten dezer stad te verliezen. 't Is dwaasheid, vriend, louter onzin. Als zij eens, in diepe ellende, hongerig, zonder geld, zonder dak ronddwalend, een beurs voor hunne voeten zagen liggen, zouden zij in een oogenblik weten te zeggen, waar zij zich bevonden. De man, die geen geld heeft, verliest zich zelf nooit in Londen — dat doen alleen gekken, die dat te verliezen hebben. — Doch ik raak van mijn verhaal af; — in den nacht, nadat ik op Billingsgate onder 't zeil van dien vischverkooper een rustplaats had gezocht en op de kar aan de zij van den teekenaar geslapen, slenterde ik langs de stadszij van de rivier voort en was den Olifant en 't Kasteel ruim een half uur voorbij, toen ik eensklaps door een luid hulpgeschrei uit mijne dommelige wezenloosheid werd opgewekt. Ik liep er op toe. Een heer in een open rijtuig, met zijn knecht bij zich, was door vier met messen en knuppels gewapende straatroovers aangevallen.

(*Wordt vervolgd.*)

Nederlandsch-Indische
ZAK-ALMANAK
en
KANTOOR-ALMANAK
voor 1856,

liggen ter perse en zullen in den loop dezer maand worden uitgegeven door

(2213) W. BRUINING.

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.

f 2.

KANTOORALMANAK,

Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt *f* 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post *f* 3.

Aanvragen franco, (2211)

Almanakken voor het Schrikkeljaar 1856.

Onopgeplakt 60 duiten. Op Bordpapier *f* 1.
Ingerigt voor Nederlandsch Indië, bij

(2189) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Brochures d'Opéra's Français.

Le Chalet. Othello. Jéruzalem.

Se vendent à *f* 1, la pièce, chez

(2220) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bij de Ondergeteekenden en bij de heeren Boekhandelaren op Batavia en Soerabaya, is de Inteekening opengesteld op een werk, getiteld:

LEVENSHERINNERINGEN

in PROZA en POEZY,

door

F. C. van der Meer van Kuffeler,

waarvan de opbrengst, na aftrek der onvermijdelijke onkosten, geheel ten voordeele zal zijn van het **Protestantsche Weeshuis** alhier.

De prijs bij inteekening is *f* 5.

De Uitgevers,

(2198) V. H. NOMAN, KOLFF & Co.

Samarang, *November* 1855.

Thermometers

op palmhout en ivoor, van *Reens* te Rotterdam, zuiver werkende, te bekomen bij

(2188) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

PLUMES MÉTALLIQUES

uit de fabriek van *Blanry, Pouve & Co.*, te Parijs, waaronder de **Plumes Argentines brevetés**, alle soorten zeer zorgvuldig bewerkt.

Te bekomen te Batavia bij

(2236) H. M. VAN DORP.

GROOTBOEK, JOURNAAL EN KASBOEK,

groot formaat met koper beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelsboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Godsdienstige Lectuur, enz.

Meijboom. Het leven van Jezus, wetenschappelijk populair beschreven, deel 1—3 *f* 18.
Zschokke. Ziet opwaarts. Huisboek voor christenen *f* 6.
Ter Haar. De geschiedenis der kerkhervorming *f* 4.
S. Hoekstra. De leer des Evangelies in hare eenheid en haren zamenhang. 1ste deel *f* 3.
Thiele. Geschiedenis der Christelijke kerk. 2 dl. *f* 3.
Storm. Verdediging des christendoms *f* 4.
Krummacher. Evangelische schatkamer *f* 2.
Harris. De zegepraal des Evangelies *f* 3.
Oosterzee. Stemmen van Pathmos *f* 4.
Idem. Nieuwe leerredenen *f* 6.
Opzomer. De vrucht der godsdienst *f* 4.
Wildenhahn. Vader! uw wil geschiede *f* 3.
Zschokke. Stichtelijke uren *f* 6.

Te bekomen bij

(2238) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Kantoor- en Papierhandel van H. M. VAN DORP.

Ontvangen: fraaije *Copieermachines nieuw model, nieuwe soorten van Stalen Pennen, Pennehouders, Pennemessen, Papier de fantaisie, Enveloppes met linnen*, etc., etc. (2215)

OOSTERSCHE VERTELLINGEN

uit de Duizend-en één Nacht, voor de Nederlandsche jeugd, uitgegeven door J. J. A. Gouverneur. *f* 3.
Gouverneur, Vertelseltjes bij moeders schoot. Het laatste boekje. Fabelen en gedichtjes. Hoe langer hoe liever. 4 stukjes à *f* 2.— per stuk.
benevens eene groote verscheidenheid fraaije en nieuwe kinderwerkjes te bekomen bij

(2216) H. M. VAN DORP.

Batavia, 1856.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

Batavia, September 1855.

Oostenrijksche Lloyds Stoomvaart Maatschappij.

Het vertrek der stoombooten dezer maatschappij van Alexandrië direct naar Triëst is bepaald omstreeks den 6 en 21 van iedere maand, na aankomst der passagiers van Indië en China. De reis wordt gewoonlijk volbragt in minder dan 5 dagen en bestaat er geen oponthoud voor quarantaine.

Passagiers die hunne passage hier bespreken, betalen voor eene hut der eerst klasse. *f* 200,—
» » » » tweede » » 138,—

Een zeker aantal hutten wordt steeds in reserve gehouden ten gerieve van passagiers van Java, die langs dezen weg naar Europa vertrekken.

(477) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 4 *Maart* 1855.

Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij.

Naar aanleiding eener advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geplaatst in de *Javasche Courant* dato 9 Jan. ll. No. 3 en 4, is het vertrek van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, in verband met de overland mail voor dit jaar bepaald op 13 April, 11 Mei, 11 Junij, 11 Julij, 11 Augustus, 10 September, 10 October, 11 November en 11 December en zulks des morgens ten 8 ure. Passagiers eerste klasse betalen naar Singapore *f* 200,—.

Aldus zullen, volgens tarief van de Peninsular and Oriental, en de Oostenrijksche Lloyds Stoomboot Maatschappij, (zie advertentie in ditzelfde Blad), de passagegelden van passagiers der eerste klasse voor de overlandreize zijn:

van Batavia tot	Suez	*f* 1388,—
» » »	Alexandria	» 1513,—
» » »	Malta	» 1638,—
» » »	Marseilles	» 1700,—
» » »	Triëste	» 1713,—
» » »	Southampton	» 1763,—

(476) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 4 *Maart* 1855.

Peninsular and Oriental Stoomvaart Maatschappij.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het afstaan van verscheidene Booten dezer Maatschappij, ten dienste van den oorlog, de maildienst tusschen Singapore en Sydney is gestaakt, en dat in de plaats van de *indirecte* maandelijksche mail via Calcutta, onlangs vastgesteld, de geregelde maandelijksche mail tusschen Bombay en Hongkong zal worden uitgestrekt tot Shanghae.

Tot nadere kennisgave zal er slechts één mail maandelijks van Europa naar Singapore en *vice versa* vertrekken.

De uitgaande mail verlaat Southampton op den 4den, terwijl de terugkeerende omstreeks den 21sten van iedere maand van Singapore vertrekt, behalve in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus, als wanneer het vertrek van Singapore vijf dagen vroeger zal plaats hebben.

Passagiers, die alhier hunne plaats bespreken, betalen de ondervolgende passage gelden voor een hut der 1ste klasse, namelijk:

Van Singapore tot	Suez	*f* 1188.
» » »	Alexandria	» 1313.
» » »	Malta	» 1438.
» » »	Marseille	» 1500.
» » »	Southampton	» 1563.

Bij tijdige kennisgave en tegen betaling van verhoogd passage geld, kan men afsonderlijke plaatsen verkrijgen.

Voor nadere informatien, zoomede omtrent het passage geld voor kinderen, enz., kan men zich vervoegen bij de Heeren *McNeill & Co.*, te Samarang en te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en bij de ondergeteekenden

(475) MACLAINE, WATSON & Co.
Agenten.

Batavia, 4 *Maart* 1855.

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch barkschip **Minerva**, kapt. *J. A. v. Boven*, omstreeks medio der volgende week vertrekken. Te bevragen bij

(2231) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 16 *November* 1855.

Passage naar *Nederland.*

Te Soerabaya zal vermoedelijk tegen ultimo December of medio Januarij naar Rotterdam vertrekken het snelzeilend en bijzonder goed ingerigt barkschip **Ottolina**, gezagvoerder *J. J. Prange*, zijnde regtstreeks primo Augustus van Nederland herwaarts gezeild.

Deze gelegenheid is vooral aan te bevelen voor vrouwelijke passagiers of kinderen, daar de echtgenoot des kapiteins zich aan boord bevindt.

Informatiën zijn te bekomen bij *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya of den kapitein te Passaroeang.

(2247) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 17 *November* 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip **Hugo Grotius**, kapitein *J. Glasner*, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers, zoo voor *familien* als *bijzondere personen*, voerende hetzelve een geëxamineerden Doctor.

Genoemden bodem zal in de eerste helft der aanstaande maand van hier vertrekken.

Adres bij

de Agenten,

(2245) TIEDEMAN & VAN DER BURG

Batavia, 17 *November* 1855.

BATAVIA.

Alzoo voor onze jeugd in deze gewesten zich weinig van die vermakelijkheden voordoen, waarvan zij in het moederland zooveel genot heeft, vooral op het St. Nikolaas feest, zoo gelooven wij het publiek te mogen mededeelen te hebben vernomen, dat de heer *Lambert*, een der artisten van het Fransche tooneel, die zoo dikwijls onze lachspieren door zijn koddig spel in beweging brengt, het voornemen heeft op aanstaanden St. Nikolaasavond eene voorstelling te geven met groote *marionetten.* Die voorstelling zal plaats hebben in de Wedloop-zaal op het Koningsplein en als dan de een of andere opera gegeven worden op eene voor de jeugd bevattelijke en aangename wijze. Wij vestigen dan ook hierop de aandacht der ouders, daar wij niet twijfelen dat zij deze gelegenheid wel zullen willen benuttigen, om hunne lievelingen eenige genoegelijke oogenblikken van dien aard, welke hun hier zoo weinig ten deel vallen, te verschaffen.

— Men berigt ons van Meester Cornelis, dat op den 11den dezer in de kampong *Karat Padoerinan* het huis van den Inlander *Kip* is afgebrand, waarbij eene zeer beklagenswaardige omstandigheid heeft plaats gegrepen.

Gezegde Inlander was dien dag om vruchten te verkoopen naar de Bazâr te Weltevreden gegaan, in bedoeld huis zijne vrouw en drie kinderen, waaronder een nog zuigeling, achterlatende.

Tegen den middag hoorde die vrouw hare geiten, die in een eenigzins van het huis verwijderd veld graasden, sterk blaten, waarop zij, ongerust wordende, zich derwaarts begaf om die dieren terug te halen.

In hare haast had zij echter vergeten de noodige zorg te dragen voor het vuur in hare woning en nu vond zij dezelve bij hare terugkomst in lichtelaaije vlam.

Dit huis stond verre verwijderd van de overigen der kampong, en spoedig toegeschoten hulp gelukte het nog de bamboezen zijwanden los en uit te rukken, doch toen men verder binnendrong, vond men een kind van drie jaren en de zuigeling in de wieg door de vlammen aangetast, gestikt en als het ware verschroeid.

— Op het land *Soedimara* in het district *Kabaijoran*, is een inlander, terwijl hij bezig was met het plukken van *djengkol*, uit den boom gevallen en onmiddelijk op de plaats dood gebleven.

— Van *Anjer* ontvingen wij het volgende berigt:

Het nieuwe kustlicht op de 4de punt in Straat Sunda is dezer dagen, tot groot gerief der schepen, in werking gebragt. Schepen berigten, dat het op een afstand van 4 Duitsche mijlen zeer goed van dek te onderscheiden is. Het licht brandt zeer helder en gestadig. Den vice-admiraal *van der Plaat* komt den dank der zeevarenden toe, dat hij deze verbetering te weeg heeft gebragt, zoo ook den heer *Uhlenbeck*, officier der marine, voor zijne onvermoeide pogingen om van dit kostbare lichttoestel alle mogelijke nut door de schepen te doen trekken. We betreuren evenwel hierbij, dat de vuurtoren niet van behoorlijke afmetingen en betere constructie is; met der tijd echter zal ook daarin voorzien worden.

— Van Soerabaya wordt medegedeeld dat in de dessa Bagong zekere Javaansche vrouw, *Bok Madimin* genaamd, bevallen is van drie meisjes, die zich, bij het afgaan dier mededeeling, met de moeder in welvarenden toestand bevinden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Wij zijn in de gelegenheid gesteld mede te deelen dat in het district Sadjirah, afdeeling Lebak (Bantam,) op 8 palen afstands van het district Jassinga, afdeeling Buitenzorg, eene warme bron bekend is geworden, waarvan het water met veel baat in verschillende ziekten gebezigd is en nog voordurend door de inlandsche bevolking gebruikt wordt.

Dezer dagen is de bron plaatselijk onderzocht door dr. *P. Swart*, officier van gezondheid te Buitenzorg. Naar

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 17 November 1855, No. 92.

gissing is hare ligging op ongeveer 1200 voeten b. d. z. Zij is geheel door bosch omgeven.

In de nabijheid geeft de zwavelreuk reeds haar aanwezen te kennen.

Het water komt met kracht te voorschijn tusschen 2 door de uitwerking van het zich ontwikkelende zwavelig zuur ontlede trachietsteenen, en heeft bij den oorsprong der bron eene temperatuur van 54° c., bij eene luchtwarmte van 26° c., die aan de lucht tot 51° c. daalt; het reageerde zwak zuur en smaakte niet onaangenaam; terwijl het specifiek gewigt bedroeg bij gezegde luchttemperatuur 0 98.

Het water wordt nader scheikundig onderzocht.

Door den heer *Motman* is aldaar ten gerieve van zieke inlanders een bamboezen huisje geplaatst, alwaar genoemde officier van gezondheid een twaalftal menschen vond, die sedert een paar dagen het water zoo in als uitwendig gebruikten.

Bij één lijder, die aan framboesia (patteh) in hevigen graad leed en reeds 6 dagen de baden aldaar gebruikt had, was gunstige uitwerking van die kuur niet te miskennen.

Tagal. Den 7den November heeft het hier, na eene aanhoudende droogte van af ultimo April 1855, voor het eerst geregend, welke regen ruim vier uren aanhield.

Pekalongan. In den nacht van den 4den op den 5den November jl. onstond in de Chinesche kamp te Pekalongan brand, waardoor drie steenen huizen met bijgebouwen en eene bamboezen woning zijn vernield.

De schade wordt begroot op *f* 4200.

Soerabaya. Den 29sten October brak ter hoofdplaats Modjokerto een brand uit, die, door den wind aangewakkerd, zoodanig in hevigheid toenam, dat binnen twee uren een groot gedeelte der kampongs Poerwokerto, Galoewan, Kradenan en Djagalan eene prooi der vlammen zijn geworden.

Door dit onheil zijn 74 huizen in de asch gelegd; de aangerigte schade wordt begroot op *f* 62,000.

Onder de verbrande huizen was ook de woning van den pachter der lombard, die daarbij een verlies lijdt van *f* 28,000, terwijl bovendien aan beleende goederen is verbrand eene waarde van *f* 20,000.

Pasoeroean. Den 20sten October jl. had op de hoofdplaats Malang een hevige brand plaats, waardoor de kampongs Kidoel Passar en Kouman geheel in de asch zijn gelegd. Bij dezen brand zijn 112 huizen en 63 keukens, lombongs en gadokans vernield, waarvan de schade wordt berekend op *f* 10.871.

Op het terrein van den brand is de mesdjid, zijnde een steenen gebouw, alleen gespaard gebleven.

Al deze branden worden aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

ENGELAND.

Londen, 1 Sept. De *Times* komt op nieuw terug op de noodzakelijkheid om de Donausche Vorstendommen tot een onafhankelijk koningrijk te maken, onder een vorst, die hun door de Westersche mogendheden geleverd zou worden. Hij vermeent dat de regering der Hospodars hun even noodlottig is, als die van Rusland zijn kon, en daar de zeven jaren, die hun bij het tractaat van Balta-Liman zijn toegekend, op het punt staan ten einde te loopen, zoo gelooft hij dat het oogenblik, om in een nieuw beheer te voorzien, gekomen is. Hij wilde de Vorstendommen een onzijdig land zien worden, onafhankelijk als Belgie, doch waarvan de vorst den sultan van Turkije als Suzerain zou moeten erkennen. Volgens dat dagblad zou dit het eenige bestendige middel zijn, om de onschendbaarheid van het Turksche rijk te doen geboren worden.

— Een der grootste verwijtingen, welke sir James Graham, gedurende de laatste dagen zijner deelname aan het bewind, zich op den hals gehaald heeft, is de trotsche wijze, waarop hij sir Charles Napier heeft behandeld, wiens karacter en vroegere daden hem op eene geheel andere behandeling van de zijde der ministers van de koningin aanspraak konden doen maken. Sedert zijne twist met sir Charles, heeft echter de gewezen eerste lord der admiraliteit, zulk eene vreemde staatkunde aan den dag gelegd, dat alle persoonlijke daadzaken wijken moeten voor die van het algemeen belang. Wanneer men nu een minister der koningin, eene dergenen, die het hunne hebben bijgedragen om het land in den tegenwoordigen oorlog te wikkelen en die belast waren denzelven met kracht door te drijven, eensklaps zich voor den vrede hoort verklaren en in het aangezigt van gansch Europa zich schandelijk ziet terugtrekken, zou men het beruchte diner in de *reform club*, waarin de wakkere baronet onder de flesch de oorlogzuchtige woorden tot sir Charles Napier gesproken heeft, die zeer zonderling zijn voorgekomen, zelfs in den mond van een lord der admiraliteit, kunnen vergeten, gelijk ook dat die pogcherij bijna tot niets geleid en sir Charles te vergeefs een onderzoek naar zijn gedrag aan het cabinet Aberdeen gevraagd heeft. Doch de dappere admiraal heeft niets vergeten en het bombardement van Sweaborg heeft hem de gelegenheid gegeven, om den zeetogt van het afgeloopen jaar in de Oostzee in levendige herinnering te brengen.

Hoezeer ons niet als regter opwerpende in het twistgeding laatstleden herfst tusschen de admiraliteit en sir Charles Napier ontstaan, zoo kunnen wij evenwel nu reeds, tegenover den uitslag van het bombardement van Sweaborg, verklaren, dat laatstgenoemde met de enkele middelen, waarover hij kon beschikken, en ontriefd, als hij was, van de hulp van kanonneerbooten, niets op een afdoende wijze tegen die versterkte plaats kon uitvoeren. Voegt men hierbij nu nog, dat de middelen tot dat bombardement gebezigd, juist diegenen zijn, welke door sir Charles waren aangevraagd, dan moet men het te meer betreuren, dat het land beroofd is geworden van de diensten van dien admiraal en een ander geroepen is geworden om de door hem gezaaide lauweren te plukken. Maar hetgeen sir Charles Napier tot troost moet strekken, is gewis de reeds voorafgegane regtvaardiging zijner tijdgenooten tusschen zijne tegenstanders en hem, een regtvaardiging, waarover de dappere admiraal zich niet te beklagen heeft.

— Te Swansea heeft in de groote zaal van het stadhuis eene meeting plaats gehad, om over het vraagstuk van vrede of oorlog te beraadslagen. De heer Urquhart is een der voornaamste sprekers geweest. Hen, die zijne vijandschap — men kan zelfs wel zeggen zijn haat — tegen lord Palmerston kennen, zal het gemakkelijk vallen te bedenken, van welken aard de betoogen zijn geweest, die hij in het midden heeft gebragt. Hij beschuldigde lord Palmerston Engeland te verraden en zich met Rusland te verstaan om Turkije te deelen. Dat betoog werd door de vergaderde menigte, eerst met eenige verwondering, daarna met eenig gemor en eindelijk met veel beteekenende toejuichingen aangehoord.

— De kiezers van Sheffield hebben zich laatstleden Woensdag, onder het voorzitterschap van den major dier stad vereenigd en besloten eene inschrijving te openen, met, het doel om den heer Roebuck, die nu gedurende drie en twintig jaren de beginselen van vooruitgang en Engelands eer, in het huis der Gemeenten, verdedigt, een bewijs van erkentelijkheid aan te bieden. Ofschoon de menigte zeer opgewonden was, heeft er echter in die vergadering niets onvertogen plaats gehad, of is er iets anders van gewigt behandeld geworden.

FRANKRIJK.

»Prins Jerome," — dus leest men in den *Moniteur*, — »wiens gezondheidstoestand hem heeft belet de door den keizer, ter eere der koningin van Engeland, gegeven feesten bij te wonen, zal Zondag te Parijs komen om aan de koningin vóór haar vertrek zijn eerbied te betuigen." De ware reden waarom de bewaker van Napoleons graf niet te Parijs was gedurende het verblijf van Engelands koningin aldaar, zegt de *Moniteur* natuurlijk niet. Naar men wil heeft de keizer zeer veel moeite gehad om zijnen oom daartoe te bewegen. Prins Jerôme heeft eindelijk toegegeven aan den nadrukkelijken en bij herhaling geuiten wensch des keizers, en de benoeming van prins Napoleon tot ridder der Bath-orde, *tot belooning zijner* UITSTEKENDE *militaire diensten in de Krim*, moet ook den grijzen exkoning van Westfalen eindelijk hebben overgehaald tot het besluit om de koningin van Engeland even vóór haar vertrek te Parijs te begroeten.

— Prins Jerome, opzettelijk van Hâvre te Parijs gekomen om bij koningin Victoria zijne opwachting te maken, is in een met vier paarden bespannen rijtuig van het Palais-Roijal naar Saint-Cloud gereden, alwaar hij door eene talrijke menigte, die zich voor het paleis had geschaard, werd ontvangen.

Parijs, 26 Aug. Heden werd, ter gelegenheid van den verjaardag van prins Albert, op last van den keizer, door al de trommelslagers der te Parijs in garnizoen liggende corpsen en der drie divisien van het leger van het Oosten te Saint-Cloud een ochtend-muziek aan den prins gebragt. (Echter correspondenten vraagt, of de prins wel gediend zou geweest zijn met dit blijk van 's keizers beleefdheid, daar dit allezins geschikt was den gevierden gast eene razende hoofdpijn te veroorzaken.)

— De electriciteit vindt wonderen uit, getuige het volgende verhaal in de *Echo du Nord* te vinden.

Een boer ontving onlangs van voor Sebastopol een brief van zijn zoon, die hem schreef: Alles gaat wel; ik heb mijne beide beenen nog, maar geene schoenen meer. Zendt mij een paar, doch spoedig, en voeg er een vijffrancstuk bij, dan zal ik voor langen tijd gelukkig zijn.

De vader haast zich om de schoenen te laten maken en gaat op weg om ze te verzenden, maar hoe! Ja, dat weet hij zelf niet en alleen, dat zij er gaauw wezen moeten. Hierover nadenkende, valt hem de telegraaf in het oog. Patent! daar heb ik wat ik hebben moet, de jongen zal zich niet beklagen, dat ze te lang weg blijven, want zooals ze zeggen, gaat dat ding gaauw.

Op de voetzolen wordt een adres geplakt en de gelukkige vader klim tot op den top van een der pilaren, die de lijnen dragen, hangt de schoenen over de laatsten en keert toen naar het dorp terug, van genoegen zich in de handen wrijvende en zeggende: Ga nou je gang maar, telegraaf!

Twee uren daarna gaat er een troep werklieden voorbij, waarvan een de schoenen in het oog krijgt. De vondst lacht hem toe, hij trekt ze aan en hangt zijne oude, versletenen in de plaats.

Den volgenden morgen ging de boer eens zien of het middel tot verzending goed gewerkt had. In het eerst twijfelde hij er aan, want hij zag de schoenen nog op hun plaats, doch naderbij komende, ontwaarde hij de verandering en riep vol verbazing uit: Hemel! welk wonder! hij heeft mij reeds zijn ouden teruggezonden.

Parijs, 6 Sept. Men leest in den *Moniteur Universel*, de volgende nadere tijdingen uit de Oostzee, per telegraaf ontvangen.

De nieuwe te Helsingfors nopens het bombardement van Sweaborg opgedane inlichtingen bevestigen alles wat reeds is vermeld omtrent de door den vijand geleden verliezen, die zeer belangrijk zijn en doen bovendien al de verwoestingen kennen, door ons werpgeschut aangerigt.

Zoo was het niet slechts, gelijk men veronderstelde, om den Russischen driedekker, tusschen Gustafward en Backholmen geankerd, aan ons vuur te onttrekken, dat dit oorlogschip uit de doorvaart, waar het eerst geplaatst was, werd gehaald maar onze bommen hadden het bereikt en zóó beschadigd, dat het begon te zinken, waarom de Russen het naar eene andere plaats, waar de zee ondieper is, hebben moeten overhalen; het bevindt zich thans daar nog, vol water op zijde liggende, hetwelk de hellende positie duidelijk maakt, waarin men het uit de verte zag. Belangrijke magazijnen met koorn en meel, tot voeding voor de troepen bestemd, zijn mede eene prooi der vlammen geworden.

Groot was ook de vrees, dat de stad insgelijks door de vereenigde vloten zou worden aangetast, en lieden, die na het bombardement te Sweaborg geweest zijn, verhalen in de stad, dat de voornaamste in de citadel verbrande of verwoeste etablissementen de volgende zijn: 2 kruidhuizen, 2 bommagazijnen, 1 pakhuis met hennep en vlas, 2 magazijnen met koorn en meel voor de troepen, 1 teerpakhuis, 1 groot huis bevattende de artsenijwinkel van het leger, 16 particuliere huizen, het huis van den gouverneur generaal met zijne kanselarij, 18 in de dokken liggende schepen, de kaden van graniet door de bommen beschadigd; eindelijk hebben de bommen, in het bedoelde oorlogschip geworpen, 96 manschappen gekwetst, die naar het hospitaal in de stad zijn overgevoerd, doch het aantal dooden kent men niet.

Tot dusverre stelt de vijand het getal gesneuvelden op 2000, doch in de stad wil men, dat dit cijfer veel hooger loopt. Op dit oogenblik is het hospitaal te Helsingfors vol gekwetsten uit de citadel en niet allen, die van daar zijn aangebragt, kunnende bevatten, zoo is men verpligt geweest, ze bij de inwoners te huisvesten.

Parijs, 7 Sept. Zoo wel in Engeland als in Frankrijk, gaat men steeds voort het vraagstuk over het herstel der koningrijken Polen, Hongarye, enz., te behandelen. In Engeland komt het volk daartoe vrijwillig in de meetings op, doch men moet in het oog houden, dat het gouvernement, zoo niet openlijk, ten minste stilzwijgend, die voor de Noordsche mogendheden en Oostenrijk dreigende gevoelens ondersteunt. In Frankrijk is dat onderwerp mede aan de orde van den dag, doch wordt natuurlijk niet zoo openlijk behandeld. Men houdt er zich mede bezig op de beurs en als dat geschiedt, is er meestal iets van aan. Sommige dagbladen hadden wel gewenscht er over te spreken en misschien zal, naar men zegt, hun daartoe de vergunning binnen weinige dagen gegeven worden. De geheele zaak zou niets te beteekenen hebben, zonder de meeting en dagbladenbeweging in Engeland, doch de overeenkomst in gevoelens leidt tot nadenken. In alle geval is het eene beweging, die gevolgen kan hebben.

ZWEDEN.

De *Daily News* bevatte onlangs een berigt, waarin gesproken werd van het oprigten van een Engelsch-Zweedsch leger, en het vertrek van den heer Rudolf Munck, om zich deswege met de Engelsche regering te verstaan.

Genoemde heer heeft nu een brief gezonden aan dat dagblad, dd. 18 Augustus, strekkende tot mededeeling der afbreking van de onderhandelingen ten dien opzigte.

Die brief luidt als volgt:

Mijnheer!

Uw correspondent te Stockholm heeft u onlangs berigt, dat ik naar Londen was vertrokken, om aan uw gouvernement het ontwerp eener werving van een Zweedsch legioen te onderwerpen, dat zijne medewerking in de worsteling der Westersche mogendheden tegen Rusland zou verleenen. Ik verzoek u thans te willen bekendmaken, dat uw gouvernement geweigerd heeft mijn ontwerp aan te nemen.

Naar ons inzigt had een zoodanig legioen in Finland en in het algemeen in alle Oostzee-provinciën moeten dienen, met het doel om de Russen uit Finland te verjagen, en die provinsie voor Zweden te heroveren. De zedelijke invloed eener dergelijke onderneming zou niet in gebreke zijn gebleven bij de Zweedsche regering indruk te maken.

Naar hetgeen ik door mijne regtstreeksche onderhandelingen met uw gouvernement vernomen heb, kwamen hetzelve onze plannen niet duidelijk genoeg voor om beaamd te kunnen worden. Uw gouvernement wil over dusdanige onderwerpen slechts regtstreeks met Zweden onderhandelen, daarenboven is het betrekkelijk Finland ook nog tot geen vast besluit gekomen.

Hoe dit ook zij, genoeg heb ik vernomen om te kunnen begrijpen, dat de oorlog even als tot nu toe slechts voortgezet moet worden, om de belangen der cabinetten en niet die der natien bevorderlijk te zijn, en Engeland verlatende, kan ik niet afzijn mijn leedwezen te betuigen van te ontwaren, dat het Engelsche volk zich door een cabinet laat besturen, welks onvermogen zelfs den minst klaarzigtigste in de oogen heeft moeten springen, vooral sedert de laatste gebeurtenissen.

In die omstandigheden heeft de volkspartij in alle oorden van Europa geene andere uitkomst te wachten, dan het oogenblik te verbeiden, waarin die staatkunde zijn tijd heeft uitgediend en plaats maakt voor eene betere.

Ontvang, enz.

NILS RUDOLF MUNCK VAN ROSENSCHALD,
Redacteur van de *Fadernes Landet*
te Stockholm.

RUSLAND.

In de *Militaire Weener Courant* vindt men de volgende aanspraak, door den generaal prins Gortschakoff tot de troepen gehouden, die eenige dagen vóór de slag van de Tchernaya, bij zijn leger waren aangekomen:

»Zijt gegroet, brave landgenooten! gegroet door het gansche leger. Gij hebt niet gearzeld, op het eerste woord van wijlen den keizer, uwe vrouwen en kinderen, uwe huizen en eigendommen te verlaten om u bij ons te voegen, die hier, op de uiterste grenzen van ons groot vaderland, nu bijna gedurende elf maanden, een God onteerenden vijand bevechten. Uw grootmoedig besluit reeds, strekt ons tot waarborg, dat gij in dezen moordadigen strijd u zult gedragen zoo als het ware Russen, voor den roem en den trots van ons vaderland en onzen zeer beminden keizer en tot schrik van dien heiligschennenden vijand, betaamt."

»Broeders! uwe aankomst verligt oneindig de taak die op mij rust, en de offers die gij op het altaar van het vaderland hebt neergelegd, verzekeren mij dat ik mijn doel zal bereiken, dat hierin bestaat om dien verwaanden vijand schandelijk terug te drijven in de zee, die zijne benden op onze kusten heeft gebragt. Weldra zult gij hem ontmoeten, dien hoogmoedigen vijand! Weldra zult gij tegenover hem staan. En dan, vrienden! zult gij uwe moedige borsten tegen zijne woeste

aanvallen stellen, en de eer en roem van Rusland niet laten ten ondergaan. Tot dien dag, wapenbroeders! Hoerah voor onzen orthodoxen keizer! Hoerah voor ons moederland! Hoerah voor zijne edelmoedige zonen, die het ten allen tijde een onsterfelijken roem hebben verworven."

Uit alle daadzaken en de onpartijdige lezing van verschillende rapporten en officieele stukken, erlangt men de overtuiging, dat de nederlaag aan de Tchernaya den hagchelijken toestand der heldhaftige verdedigers van Sebastopol ten zeerste duet toenemen, en de Russische generaals zoowel de overtuiging hebben als het oogenblik zien naderen, waarin die worsteling niet langer zal kunnen worden volgehouden.

ZWITSERLAND.

De groote raad van het canton Bern, sedert eenige dagen vergaderd, heeft, in zijne zitting van 28 Augustus, een voorstel van den heer Hubauker in overweging genomen, om het tabakrooken te verbieden »aan jonge lieden, die nog geene belijdenis hebben afgelegd."

SPANJE.

Men schrijft van Madrid, 29 Augustus, dat de vrijwillige inschrijvingen op de leening van 250 millioen realen, 62 millioen bedraagt. De Cabacella Borger heeft in het gebergte van Burgos een klein detachement koninklijke troepen overvallen en na een kort gevecht gevangen genomen. De manschappen zijn echter weder in vrijheid gesteld, na eerst van alles beroofd te zijn wat zij bezaten.

ITALIE.

De zaken te Napels baren voortdurend de grootste ongerustheid. Naar luid van brieven van Turijn zou de koning van Napels, bij wien de Fransche gezant een gehoor verzocht had, hebben doen antwoorden, dat hij ongesteld was en zou die gezant daarop een ultimatum aan den minister van buitenlandsche zaken ter hand gesteld hebben, waarin het hof van Napels een tijd bepaald wordt, om aan de door Frankrijk gevraagde eerherstellingen gevolg te geven. Men gelooft dat wanneer, na verloop van dat tijdstip, niet alle voldoening gegeven is, de gezant vertrekken zal en er een escader naar Napels gezonden zal worden. Het is echter niet waarschijnlijk dat de koning van Napels, in weerwil zijner ongunstige geneigdheid tegen over Frankrijk en Engeland, met die beide groote mogendheden in openlijken strijd zal durven treden. Rusland kan niets voor hem doen en Oostenrijk is van zijn kant thans in de beste verhouding met die beide rijken. De keizer zal dus waarschijnlijk van zijn invloed gebruik maken om koning Ferdinand de gevaren te doen begrijpen, die voor gansch Italie uit zijne hoofdigheid geboren kunnen worden.

— De *Bilancia van Milaan* bevat de volgende bijzonderheden omtrent eene poging tot opligting van den Heiligen Vader, die te Porto-d'Anzio zou hebben moeten plaats gehad.

Vijftig Mazzinisten waren te ontijdig ontscheept en zijn thans naar het gebergte van Valmantone en Palestrina gevlugt, vervolgd door de pauselijke gendarmerie. Hun aanslag is geheel mislukt en zie hier de wijze waarop. Zij wisten dat Pius IX veel van Porto-d'Anzio houdt, welke plaats hij laat herstellen om er een haven voor Rome van te maken. De Heilige Vader begeeft er zich dikwijls heen, wanneer hij naar Castel Gandolfo gaat. De Italiaansche vlugtelingen te Londen hadden daarom het voornemen opgevat, om zich daar te ontschepen en den Paus op te ligten. Dan de Fransche policie, die hare spionnen onder hen heeft, kreeg de lucht van dat voornemen en verwittigde den cardinaal Antonelli, ten gevolge waarvan Z. H. zich niet naar zijn landhuis begaf.

Intusschen waren een vijftigtal dier vlugtelingen te Londen ingescheept en ontscheepten te Porto-d'Anzio, in de hoop zich van den Heiligen Vader meester te maken. Het duurde evenwel niet lang of zij ontwaarden, dat hunne hoop te leur gesteld was en vlugtten naar de bosschen van Latium. In de eerste dagen hadden zij nog geld en betaalden den boeren alles wat zij noodig hadden, doch later zagen zij zich gedwongen van den roof te leven.

Ongetwijfeld kruist Garibaldi in die omstreken om hen in te nemen en naar Engeland over te voeren. Men weet dat hij aan den minister der Sardinische zeemagt verzocht heeft, om een patent als scheepsgezagvoerder en de generaal Durando, zelf emigrant van 1832 tot 1846, heeft hem er een doen verleenen. Op dit oogenblik voert Garibaldi het gezag over de *Sauveur* en kruist tusschen Sardinie en de Romeinsche kust. Zijne tegenwoordigheid in die wateren is van hooge beteekenis.

GRIEKENLAND.

De *Moniteur Français* bevat de onderstaande uit Athene ontvangene berigten:

De rooverijen hebben op verschillende plaatsen groote neêrlagen geleden. Een zekere *Mauri*, te gelijk landen zeeroover, is door de bestuursliedеn van het eiland Samos gevangen genomen. Deze gewigtige vangst is grootendeels te danken aan den doelmatigen kruistogt van het Fransche oorlogsstoomschip *Solon*, waardoor dat zeeroovershoofd verhinderd werd te ontkomen. In het Noorden hebben de Grieksche troepen eenige gewapende benden, die de grenzen verontrustten, op het Turksche grondgebied terug gedreven.

Na zich met de Turksche troepen vereenigd te hebben, vielen beide krijgsmagten op die benden aan en hebben verscheidene manschappen, die er toe behoorden, gedood en gewond.

Deze roovers trachten hunne handelingen te doen voorkomen als van staatkundigen aard te zijn. Met dit doel hebben twee hunner opperhoofden aan den kolonel *Klimokas*, militair kommandant van het Oostelijk gedeelte van Griekenland, den volgenden brief geschreven, die hem met een gekwetsten soldaat, die krijgsgevangen was gemaakt, is toegezonden:

„Prefect, en Opperbevelhebber *Klimakas!*

Ontvang dezen brief door een uwer eigene soldaten en zeg aan uwe manschappen, dat zij zich overtuigd moeten houden, dat wij geenszins het voornemen hebben, om hun eenig kwaad te berokkenen, maar dat wij door Turkye zelve en zijne agenten beschermd worden en wij aan niets raken. De godsdienst vergt van u, die christenen zijn, van tegen de Engelschen en Franschen te wezen en niet tegen onzen Russischen vader.

George Drelos,

Apostoles Kotrykonas.

TURKYE.

Men schrijft van Erzerum, 31 Julij, aan den *Moniteur Universel.*

De laatste courier van Kars is den 24sten Julij alhier aangekomen, te laat om u de nieuwe tijdingen, die hij medebragt, mede te deelen; daarom zend ik ze u bij dezen toe.

Den 15den hebben de Russen eene groote beweging tegen Kars gedaan; hun doel was om een ontzaggelijk convooi levensmiddelen, komende van Alexandropol te dekken en binnen hun kamp te brengen. Van dien dag tot den 21sten Julij was alles stil doch de vijand sloot de plaats hoe langer zoo meer in. Hij beschikt tot dat einde over 32 bataillons infanterie, 1 bataillon jagers, 1 bataillon genie, 3 regimenten dragonders, 2 regimenten geregelde kozakken, de Bachi-Bousouks van Chirvan, de Armenische militie en 80 stukken geschut, alles onder het bevel van 10 generaals.

Dit leger kan op 35 à 40,000 man geschat worden en ligt, verdeeld in vier corpsen, om Kars in een omtrek van drie uren, afgescheiden van de divisie, die Sohauli-Dagh bezet en Unkiar-Douzi versterkt.

De Turksche magt is verdeeld in twee corpsen, onder het opperbevel van den Muchir Vassif Pacha. Het eerste corps, dat van Kars, bestaat uit vier divisien, te weten: de divisie van den generaal Kmetty (Ismail Pacha) sterk 4000 man, de divisie van Ismail Bey, 3000 man, 1 divisie van 400 en 1 van 3500 man. Het tweede legercorps, onder bevel van den gouverneur generaal van Erzerum, telt 3 divisien, als die van Erzerum sterk 1500 mano ngeregelde troepen, gecommandeerd door Takir Pacha, die van Kupru-Keni sterk 10,000 man onder Vely-Pacha en die van Alti van 3000 man onder Ali-Pacha, bestaande de beide laatste divisien mede uit ongeregelde troepen.

— Men schrijft van Therapia, 27 Augustus aan den *Moniteur Français.*

Brieven van Erzerum van 14 Augustus, deelen het berigt mede, dat de Russen zich sedert eenige dagen tot voorbij Keuprie-Keni hadden terug getrokken. Is dit eene achterwaartsche of eene zamentrekkende beweging op het gros van het leger van den generaal Mourawieff, van hetwelk men geene stellige tijdingen heeft? Men moet zich tot veronderstellingen bepalen, doch de vrees voor een dadelijken aanval is aanmerkelijk geweken. Het garnizoen van Kars, uit geregelde troepen bestaande, bewaart een goede krijgstucht en door eergisteren ontvangen brieven verneemt men, dat het door het vuur van zijn geschut, een aanval heeft afgeslagen en den belegeraars belangrijke verliezen heeft doen lijden. Onder de gesneuvelden zou een Russisch generaal geteld worden.

NOORD-AMERIKA.

Te Charlestown in de zuidelijke staten, heeft eene zeer talrijke meeting plaats gehad, om zich onderling te verstaan over de aan te wenden middelen ter bewaking der regten dier staten in het vraagstuk der slavernij. Deze anti-know-nothings, die geheel in verzet zijn tegen de partij, welke zich onder den naam »de Amerikaansche" gevormd heeft, hebben overeengekomen als hun laatste besluit te beschouwen de verklaringen in 1851 door het volk van Georgie en Zuid-Carolina afgelegd, namelijk, dat zij zich altijd tegen de afschaffing der slavernij verzetten en nooit de besluiten van het congres dienaangaande aannemen zullen, wanneer zij in strijd zullen zijn met hunne veiligheid, huiselijke rust en hunne regten.

EGYPTE.

Men schrijft van Alexandrie aan de *Times*, 21 Augustus:

Doctor Graph, de zendeling van Zuid-Afrika, is van eene zending naar Abyssinie, hem door den bisschop Gobat van Jerusalem opgedragen, alhier teruggekomen. Hij heeft met den koning verscheidene bijeenkomsten gehad en deze schijnt zeer geneigd te zijn in zijn land die verbeteringen daar te stellen, welke zijn gezag, thans stevig gevestigd, hem veroorlooft ten uitvoer te brengen.

De koning van Abyssinie heeft de slavernij verboden, van de veelwijverij afgezien, en hij wenscht dat zich Europesche werklieden, voornamelijk metselaars, ingenieurs en wapensmids, in zijn koningrijk komen vestigen. De heer Plowder, Engelsch consul in Abyssinie, heeft de Europesche kleeding weder aangenomen en zeer grooten invloed bij den koning.

Een Engelschman, Bell genaamd, is een der eerste oorlogslieden des konings en heeft de eer van met drie anderen in het gevecht dezelfde kleeding als dien vorst te dragen, ten einde de laatste door zijne vijanden zal kunnen worden onderscheiden. Een ander Engelschman, met name Coffin, die zich sedert 40 jaren in Abyssinie bevindt, is hoofd eener provincie, en thans 68 jaren oud. Met uitzondering dier drie Engelschen, houden zich geene Europeanen in het koningrijk Abyssinie op.

Rusland, Frankrijk, Engeland.

Het dagblad *le Nord* bevat het volgende belangrijke en met het oog op de te verwachten bestorming van den Malakofftoren, opmerkelijke artikel:

»Nog is geen jaar verloopen sedert dat de Engelschen en Franschen met hunne land- en zeemagt het eerste kanonschot tegen Rusland hebben gelost, en wat hebben wij gedurende die elf maanden van allerlei onverwachte gebeurtenissen, van angst en teleurstelling van verschillenden aard gezien? Wat zien wij op dat uitgestrekte slagveld aan den uithoek der wereld? Zijn de zoo gemakkelijk in het Westen opgevatte en versterkte droombeelden verwezenlijkt geworden? Hebben Turkijes bondgenooten een hunner waardig voordeel behaald, hebben zij een uitslag verkregen die eervol kan opwegen tegen het vergoten bloed, de verslonden schatten en het onuitsprekelijke lijden, waaraan zooveel heldhaftige soldaten waren blootgesteld?

»Hebben Frankrijk en Engeland, die twee groote volken, die voor de eerste maal in de geschiedenis het zwaard trokken voor eene zaak, die zij gemeenschappelijk tot de hunne maakten, hebben zij in eene overwinning of althans in vruchtbare kansen eene vergelding gevonden voor ongehoorde opofferingen? Zijn hunne staatsmannen of schrijvers, hunne veldheeren en vlootvoogden, hunne redenaars, die vóór het openen van den veldtogt de loftrompet der helden staken en zich voor onverwinnelijk verklaarden, omdat deze verklaring de openbare meening op een dwaalspoor moest brengen, nog van hetzelfde gevoelen? Staan zij borg voor eene zege op een bepaald tijdstip, van een zekere en vooraf berekende zege als ware het een wiskunstig betoog? Waar zijn die dagbladen, die den zegezang aanhieven bijna voor het lied van den aftogt? Wat is er geworden van de overmatige vreugde die het geschut van den londenschen Tower spreken deed en waaraan zich het gebulder van dat der Invaliden te Parijs paarde? Wat is er geworden van die uitgelatenheid, van die beloften, die Europa zoo lang begoochelden, en die het bijna zouden hebben medegesleept in eene onderneming, even onbezonnen in haren oorsprong als noodlottig in hare bekende en naar waarde geschatte uitkomsten?

»In tegenstelling met Engeland, dat tot op het tegenwoordig oogenblik uit dien veldtogt niets dan schande zonder voordeel en onberekenbare gevaren voor zijne toekomst oogstte, heeft Frankrijk ten minste zijnen vroegeren krijgsroem waardiglijk gehandhaafd. Het streed en leed met eene moedige volharding, die het tot eer verstrekt. Ten gevolge van een menschlievenden maatregel, weigerde Frankrijk openbaar deel te nemen aan de wilde, barbaarsche en dierlijke handelingen, die de overwinningen en veroveringen van Groot-Brittannië onafscheidelijk vergezellen. Frankrijk wilde zijne heldhaftige zonen niet verbergen onder de kapot der kapers en der boekanieren, door zijne soldaten en matrozen te regt verafschuwd. De rol van zeeschuimers en van intrappers van openstaande deuren, die diefstal, moord en brand dienstbaar maakten, om de beschaving eener handeldrijvende natie in te wijden, die rol paste Frankrijk noch Engeland. Frankrijk alleen heeft ze van zich geworpen. Maar is de eer die dit land toekomt, zich te hebben geschaamd over zulke buitensporigheden, voldoende, ter vergelijking van de onregtvaardigheid van het genomen besluit en zoo veel dwaze verkwistingen, die Frankrijk in de eerste plaats aan zijne regering verwijt?

»Gij hebt- en dit was uw openbaar en vast besloten doel- gij hebt, door de gezamenlijke strijdkrachten van Engeland en Frankrijk onder dezelfde banier te vereenigen, aan Europa een voorsmaak willen geven van het overwigt, dat gij zoo gaarne aan de kaak wildet stellen. Gij zijt tegen Rusland te velde getrokken met talloozе legers, die gij niet zonder reden destijds als onverwinnelijk beschouwdet. Achter die legers deedt gij volgen een gansch arsenaal van nieuw uitgevonden moordtuigen, vernielende toestellen, verstikkende kogels, monsterkanonnen, brandstichtende machines. Om schrik en ontzetting te verspreiden op den bodem, dien gij voor vijandelijk verklaardet, deedt gij achtereenvolgend en met eene minst genomen onstaatkundige welwillendheid, al de wonderen der wetenschap beschrijven, die stoom en zaâmgeperste lucht aan de vernieling dienstbaar maken.

»Waartoe heeft dit alles u geleid?

»Wat is met u gebeurd van den 20 September 1854, den dag waarop de veldslag aan de Alma werd geleverd, tot den 18 Junij 1855, den noodlottigen verjaardag van den slag van Waterloo? Gij hadt voor u het beschroomde of besluitelooze Europa, Europa dat aan zich zelf en vooral aan Rusland twijfelde, Europa dat uwe grootspraak ernstig opnam; geheel de drukpers, op eenige zeldzame uitzonderingen in Duitschland en België na, volgde uwen tred; zij vlocht u kransen, bereidde u een feestelijk onthaal, tooide elken morgen uwe zegekar, die in het koetshuis staande, zich vooruit reeds den geheilegden weg liet aanwijzen die naar het capitolium van Notre Dame te Parijs of naar het Pantheon van Westminster leidt. En weet gij wel wat gij deedt, in plaats van zooveel en zooveel nuttelooze wenschen te verwezenlijken?

»Nog een jaar geleden was Rusland een onbekende mogendheid; ieder kon naar welbehagen over hare krachten oordeelen, hare legers schatten, hare rijkdommen doen stijgen en dalen. Zoowel het voor als het tegen vond ingang, het tegen vooral, met argumenten en schijnbare bewijzen, wier juistheid onmogelijk kon worden gekend. De reizigers, militairen, landhuishoudkundigen en zij die uit vermaak verre landen zien, die dat uitgestrekte rijk hadden bezocht en gemeend het al doortrekkende te bestuderen, beoordeelden het oppervlakkig, dan eens met eene bovenmatige gestrengheid, dan weder met eene welwillendheid die bijna tot vleijerij oversloeg. Rusland werd door dezen verloochend, door genen verheven; doch uit al die tegenstrijdige oordeelvellingen ontsproot eene onzekerheid, even nadeelig voor zijn wettig overwigt als voordeelig voor zijnen inwendigen vooruitgang. De colossus met leemen voeten bekreunde zich zeer weinig om Europaas goedkeuring, en mengde hij zich in de europesche aangelegenheden, het was altijd om onpligtige souvereinen van dienst te zijn of de vlag der omwentelingen te stuiten; was de dienst bewezen, het gevecht geleverd en de omwenteling verwonnen, dan trok Rusland binnen zijne grenzen terug en keerde tot zijne rust, want sedert lang wist het den regel van Quintilianus in practijk te brengen, en het is Rusland niet onbekend »»dat het eene weldaad is van de Voorzienigheid, dat de eerlijke zaken ook de nuttigste en duurzaamste zijn.''''

»Een noodlottige ingeving dreef u om Rusland op zijn eigen grond en bodem uit te dagen; en wat aan Napoleon den groote met geheel Europa tot zijn leger mislukte, beproefdet gij, even als de speler, tot het uiterste gebragt, voor het laatst nog een dubbelen inzet waagt, om zelfs het onmogelijke te bereiken. Gij kwaamt, gij zaagt, doch gij overwont niet. Het tegendeel is waar. Door eene tactiek, waarvoor de grootste veldheeren aller eeuwen zich wel gewacht zouden hebben ze u aan te raden, hebt gij even onhandig als onstaatkundig be-

voeld, den vijand dien gij u zelven gaaft, voor te stellen als ware hij uwe slagen onwaardig, nog onwaardiger den kruistogt van eene nieuwe soort die gij, als Philippus Augustus en Richard Leeuwenhart van den tweeden rang, ter eere van den koran ondernaamt. Aan den vijand, dien gij in zijne steppen gingt opzoeken en wiens hulpbronnen en krachten u onbekend waren, hebt gij, uit uwen vollen en magtigen wil, een ontmoedigende zwakheid voor uwe troepen toegedicht.

»Het russische leger, zeidet gij, bestond slechts op papier, Het had veldheeren zonder ondervinding en soldaten zonder geestdrift. Dat fabelachtige leger, dat Karel XII niet had gezien bij Pultawa. dat Macdonald en Massena niet hadden ontmoet aan de boorden van de Trebbia en van het Zuricher-meir, dat Napoleon niet had gevonden noch bij Eylau, noch bij Friedland, noch aan de Moskowa. noch in dat beklagelijke heldendicht, dat hem, steeds strijdende en steeds geslagen, van het Kremlin tot den gedwongen afstand van Fontainebleau bragt, — dat leger was op zijn best een zamenraapsel van lijfeigenen en galeiboeven. Bij het eerste engelsch-fransche kanonschot moest het verstuiven als het kaf voor den wind, of, zich gelukkig gevoelende door uwe tusschenkomst, voor u knielen om uwe genade en zijne vrijheid af te smeeken. De kanonnen van Sebastopol waren niets anders dan ijzerkleurig geschilderd hout; het russische graniet bood aan de werking der artillerie geen weêrstand; op den leemachtigen bodem van Bomarsund had men er de ondervinding van opgedaan. Met den meesten spoed zou de proef worden hervat, op grooteren maatstaf, op de geheimzinnige citadellen van Kroonstadt en Sebastopol.

»Waar blijft gij thans met die beloften, met die officiële berigten en met die ondervinding? De oorlog van het Oosten, die door eene snelle verrassing van deze of gene vesting of haven moest geëindigd worden, heeft de soldaten van Frankrijk doen uitkomen als strijders, onverschrokken op de slagvelden, geduldig in de beproevingen, en getrouw als waren het zusters van liefde, Dit was het erfdeel hunner vaderen; zij hebben den roem van deze waardiglijk gehandhaafd. Al het mogelijke en meer nog is door hen verrigt; maar tegenover die tegenstanders, die gij hun hebt overgeleverd als een troep domme slaven, zonder kennis der krijgsdienst en zonder dapperheid, hebben uwe soldaten begrepen, dat gij hun hebt willen bedriegen, of dat gij u zelven hadt bedrogen, hetgeen voor regeringen als Frankrijk en Engeland altijd eene misdaad, en wat nog erger is een onvergeeflijke feil zal zijn.

»Deze regeringen hebben willen kwetsen en hebben zich zelven eene wond toegebragt. In hunne legerberigten, die reeds in de voorbaat overwinningen voorspelden, in hunne schouwburgen, alwaar, op hoog bevel, Russen, door eenige armzalige huurlingen voorgesteld, altijd overwonnen, altijd uitgejouwd werden, hadden die regeringen, de toonbeelden van openhartigheid en waardigheid, misbruik gemaakt van de vrijheid die zij zich veroorloofden, om woeste hartstogten aan te hitsen en in het gemoed hunner soldaten verachting en haat tegen den vijand te stoken.

»Dank zij er aan God en aan de edelheid des franschen karacters voor gebragt, die gevoelens, de eeuwen der barbaarschheid waard, behielden de bovenhand niet. Weldra bemerkte het engelsche-fransche leger dat de regeringen en de dagbladen. die hen in het vuur zonden, de eerste letter van het russische alfabet niet eens kenden. Rusland was voor het westen een gesloten boek. Het was gansch onbekend. Eensklaps heeft het zich geopenbaard, en thans wekt het de bewondering van Frankrijk en Engeland, die het bestrijden.

»Het bezit bekwame legerhoofden, jeugdige officieren met eene schitterende toekomst, soldaten die roemrijk weten te vechten, soldaten die nog roemrijker weten te sterven. Zijne tuighuizen zijn, als zijne hulpbronnen, onuitputtelijk. Zijne wapenen zijn even gehard, worden even goed gehanteerd als die van Engeland en Frankrijk: zijn geschut is even goed gegoten als het hunne, alleen verschilt het van dit laatste daarin, dat het een betere en verdere dragt heeft. Bevoegde regters in deze, hebben de officieren der land- en zeemagt van het geallieërde leger geen lof genoeg voor den moed, de kunst en de wetenschap, die de Russen ten behoeve van hun vaderland dienstbaar maken. Te Sebastopol, even als in de Oostzee, is elke brief, elk rapport, afkomstig uit het kamp of van de vloot der geallieërden, een loftuiting op den vijand, onttrukt aan loyale tegenstanders, die den kleingeestigen wrok hunner regeringen niet overnemen. Die tegenstanders, door Rusland niet gezocht, verwonderen zich over zijn wonderbaarlijken vooruitgang, juichen zijn doorzigt toe dat zich met elk uur meer doet kennen, en die regtvaardigheid, voor Rusland trouwens iets zeer ongewoons, is hem meer waard dan de moeijelijkst behaalde zege.

»Aan Rusland werd beweegkracht en genie ontkend. Rusland trok uit en deed als door een tooverslag wallen en bolwerken verrijzen, met eene gemakkelijkheid door niets anders den door zijnen moed om ze te verdedigen geëvenaard. Rusland toont zich ridderlijk en verstandig, en Rusland is het, dat hoe barbaarsch ook in den Moniteur en in den Times, niemand noch voorbeelden van gematigdheid en menschlievenheid noch lessen van wellevendheid onthoudt.

»Het engelsch-fransche bewind gelieve de moeite te nemen er een oogenblik over na te denken, en het zal ontwaren dat het blijkbaarste resultaat in den ondernomen oorlog is: Ruslands verheffing, Ruslands magt, bevestigd door honderd duizend ooggetuigen en verkondigd aan alle uiteinden des heelals! In ernst gesproken, was dit wel het doel van de pogingen der coalitie? En was het tot bereiking van zulk een doel wel noodig, zoo veel schatten, zoo veel edel bloed te verspillen, zoo veel tranen te doen vergieten, zoo veel ellendige kunstgrepen te bezigen, en zoo veel jammerlijke misrekeningen en teleurstellingen te ondervinden? Van het eene eind der wereld tot het andere doet ieder zich die vraag, en uit aller mond komt hetzelfde antwoord, want er komen tijden waarin, in weêrwil van de belemmeringen der vrijheid van denken in den weg gelegd, in weêrwil van alle misdadige beperkingen en verbodsbepalingen, de waarheid zich in 's menschen hart een weg weet te banen. Deze dag is aangebroken; jammer dat de zon van dien dag niets anders beschijnt dan de veroordeeling der regeringen van Frankrijk en Engeland.

In geen der russischgezinde organen, die ons in handen kwamen, troffen wij tot heden eene taal aan als deze, in meer dan een opzigt herinnerende aan die, welke de engelsche en fransche dagbladen, in den aanvang der tegenwoordige periode, voerden. Zou *le Nord* zijn tijd beter kennen, of wacht ook hem de scherpe, zij het dan ook niet altijd juiste, critiek van den uitslag? Welligt is zij reeds op dezen oogenblik met de punten der bajonet voor de muren van Sebastopol geschreven!

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Novemb. 13	Engelsch	Annie.	John Gibbs.	Hongkong.	29 Sept.	Port-Philip.
» —	»	Geo Mchalfe.	D. Anderson	Manilla.	27 »	Sydney.
« —	Peruvian.	Clarita.	Q. Balle.	Hongkong.	20 Oct.	Peru.
» —	Hremen.	Roland	H. Ruehl	Batavia	10 Nov.	Falmouth.
» 15	Nederlandsch	Macasser	W. van der Meijden.	»	11 »	Amsterdam.
» —	»	Fanny	L. van der Meulen.	Cardiff	25 Julij	Singapore.
» 16	Engelsch	Punch.	D. Waud.	King Geo Sound	24 Oct.	»

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Nov. 14	Nederlandsch	bark	Minerva.	van Boven	Singapore	2 Nov.	Maclaine, Watson en co.
» —	Nederl. Indisch	»	Anoer Salim	Said Alkaf	Cheribon	8 »	Coulster.
» 15	» »	bark	Ellen	J. C. Lebert	Samarang	8 »	John Pryce en co.
» —	Nederlandsch	»	Ottaline.	J. J. Prange	Rotterdam	26 Julij.	Maclaine, Watson en co.
» —	»	»	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonck.	Pasoeroean	3 Nov.	Hanger, en Schuurman.
» —	Nederl. Indisch	bark	Soetan Iskander	R. Zoutman	Padang	3 »	
» —	» »	»	Arief Banjermaas.	Mohamat Arip.	Samarang	8 Nov.	D. N. Buijs en co,
» —	Hanov.	»	Gottinger	Lange	Hamburg	11 Julij.	Busing, Schröder en co.
» 16	Amerikaansch.	schip	Lowdin		Melbourn		Maclaine, Watson en co.
» —	Nederlandsch	»	Telegraph		Amsterdam.		de Weerdt, Ruyl en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 14	Nederl. Indisch	bark	Tartar.	Tan Inghok.	Pacalongan.
» 15	Nederlandsch	»	Anna Maria Wilhelmina.	Fisscher.	Soerabaya
» —	Nederl. Indisch	»	El Mashoor.	Sech Awab.	Cheribon en Tagal.
» 16	Amerikaansch.	schip	Oceaan Steed	Cunningham.	Soerabaya.
» 17	Amerikaansch.	»	Carolina Tucker	Congden	Holland.
» —	Nederlandsch	bark	Adolf van Nassau.	D. D. Borcher.	»
» —	»	»	Wilhelmina Catharina.	de Groot Stiffry	»
» —	Nederlandsch	schip	Peking.	Croese	Soerabaya.
» —	Engelsch	bark	Dudbrook.	W. R. Mills	Singapore.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Minerva	J. A. van Boven.	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	»	Ottolina *	J. J. Bange.	»	»
»	»	Bosphorus *	Kruisinga.		B. Kopersmit en co
»	brik	Karel August	Gerrebrands	Ned. v. Samarang	Hanger en Schuurman.
»	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	In reparatie	»
»	bark	Jan van Brakel *	Esink	Amsterdam	De Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Australie *.	J. C. Harten	Rotterdam	P. Landberg en Zoon.
»	»	Neerlands Koningin *	E. Vonck		van Ommeren Raeb en co.
»	»	Louisa.	Siedenburg.	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	»	Anjer	Biesthorst	»	»
»	schip	Goede Verwachting.	Boysen	»	»
Nederl. Indisch	bark	Ellen.	J. C. Lebert.	Samarang.	John Pryce en co.
» »	»	Djenoer.	Said Alie.		Coulster.
» »	»	Anoer Salim	Sech Salim	Rieuw en Singapore	»
» »	bark	Almansoor.	Said Djen.	Pamanoekan	»
» »	»	Faidool Rachman	Said Sa-alie.	Samarang.	»
» »	»	Pogoan Zephyr.	Ong Kimling.		»
» »	»	So-ot Algair.	Sech Bargebe.	Samarang	D. N. Buys en co.
» »	bark	Amana Tulbarie.	Sech bin Ajibilie.	Soerabaya	»
» »	»	Balheer.	Mohamat Semoen.	»	»
» »	»	Arif Banjermaas.	Mohamat Arip.	Samarang	»
Engelsch	»	Mount Stuart Elphenstone	G. Kase.		Maclaine, Watson en co.
»	schip	Tay	J. A. Grant.	Frankryk.	Adam en co.
»	»	Elisabeth.	Beviradge.	Nederland	C. Bahre en G. Kinder.
»	bark	Jarra *.	Ebenezer Roy.	Bremen	Martin. Dyce en co.
»	schip	Charlotta Ann	Joung.	Amsterdam	Hunter, Houghton en co.
»	schoen.	Wyvern.	J. D. McKie		E. Moormann en co.
Amerikaansch.	schip	Gravina *	Spraguet.	Amsterdam	Paine, Stricker en co
»	»	Vulture *.	Smith.	Bremen	»
Fransch	bark	Maria Gabrielle.	Doly.	Nantes	G. Suermondt en co.
Hanover	»	Gottinger	Lange.	Hamburg	Busing, Schröder en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 6	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
» 8	Gouv.	st. adv. vaart. Tjipannas.	B. Boodt	Batavia.
» 9	N. I.	kotter Krabbe	Mardam.	Pasoeroean.
» —	»	schoener Carolina.	Pa Noriba	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 5	N. I.	Dennok Bintang Toedjoe.	Lim Pik-I	Rieuw.
» 8	Ned.	schip Economist.	S. O. J. Olivier.	Pasoeroean.
» —	»	bark Jacob	J. F. C. Borger.	Ned. v. Pro
» 9	»	Immagonda Sara Clasina	N. Rademaker.	Ned. v. Pas.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Burgermeester Hoffman.	N. A. Dykama.	Nederland	W. Cores de Vries.
»	bark	Formosa.	M. A. Smits.	»	B. J. van Eck en co.
»	»	Christina	H. de Visser	»	Fraser, Eaton en co.
»	»	Barend Willem	J. W. Retgers.	»	»
»	brik	Koning Willem II	G. van Eyk Menkman.	»	»
»	bark	Margaretha Johana	M. Schou.	»	»
»	»	Willem de Clercq.	P. Onwehand.	»	»
»	schoen.	Doris.	H. F. Mackenzie.		
»	»	de Vriendschap.	G. G. Pietersen.		
»	schip	Christina Agatha.	H. de Visser.		
Nederl. Indisch	kotter	Little Tot.	Katjoong		
» »	bark	Blora.	C. N. van der Beek.		
» »	bark	Djoemoeroet	Oei Boe.		
» »	»	Fatal Maän.			
» »	»	Koornia	Mohamat Alie.		
» »	schoen.	Isabel.			
» »	»	Djalcha.	Hoesin Samsodin.		
» »	brik	Sie Banjak.	Hadije Rasip		
» »	bark	Maymoon.	Said Kassim		
» »	»	Bacht Mastora.	Said Alhabasey.		
» »	stooms.	Java.			
» »	»	Banda	F. H. Schmidt		
» »	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins.		
» »	»	Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.		
Balisch	schoen.	Senio.	Tjoan.		

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 10	N. I.	bark Al Adenie.	Said Bakreso	Banka.

Vertrokken Schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 8	N. I.	bark Anoear Salim.	Sech Salim	Rieuw.
» —	»	bark Pogoan Zephyr.	Ong Kimling	Batavia.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	5	Ned.	schip Copernicus . . .	L. Visser . .	Indramayoe.
»	6	»	schip Anne.	W. H. Cramer.	Batavia.
»	7	N. I.	schoener Goedang Bezaar.	Morodjoyo. .	Tagal.

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	10	Ned.	schip Jacob Roggeveen .	van Marken .	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	5	N. I.	schoener Goedang Bezaar.	Morodjoyo. .	Batavia.
»	—	»	bark Hinggoan. . . .	Lim Yoehok .	Riouw.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	9	N. I.	bark Djadul Wadoet. .	Said Segaf. .	Samarang.

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	5	Ned.	bark Anjer.	Biesthorst. ,	Batavia.
»	8	»	schip Kon. Ned. Jachtclub.	van Nooyen .	Ned. v. Bat.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	3	N. I.	kotter Paulina. . . .	Saiman . .	Soerabaya.
»	—	»	kotter Krabbe	Mardam. . .	»
»	—	»	schoener Carolina . . .	Pa Noriba. .	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	1	Ned.	bark Jacob Helena . .	Wagtendonck.	Rotterdam.
»	2	»	bark Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffry.	Middelburg.
»	5	»	schip Tryntje Fenna. .	des Ruellen .	Schiedam.
»	—	N. I.	kotter Prulina. . . .	Saiman . .	Soerabaya.
»	—	»	kotter Little Tot. . .	Katjoong . .	»
»	6	»	kotter Krabbe . . .	Mardam. . .	»
»	—	»	schoener Carolina. . .	Pa Norba i .	»

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	6	Ned.	schip Maria Diederika .	A. van Marion .	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	31	Ned.	schoener Doris	H. F. Mackenzie	Balie Bad.
»	—	»	schip Sumatra	H. Grivel . .	Cardiff.
Nov.	1	»	schip Vier Gebroeders .	C. Vonck . .	Probolingo.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	27	Ned.	schip Vrouw Johanna. .	v. W. Jurriaanse	Nederland.
»	28	»	B. H. van Saxen Weimar.	Hasewinkel .	Hongkong
Nov.	1	»	schoener Doris	H. F. Mackenzie	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	29	N. I.	schoener Sie Dammar. .	Mael. . . .	Grissee.
Nov.	3	»	schip Alfulck	Sech Baradjak.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	29	N. I.	bark Fulke Nassar . .	Sech Smeer. .	Pontianak.
Nov.	1	»	brik Sie Kanoerahan. .	Pa Sasie. . .	Balie.
»	2	»	kotter de Hoop. . . .	Moesio. . .	Bezoekie.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	6	Ned.	bark Koning en Vaderland	van Bruggen .	Batavia.

Aangekomen schepen te *Panaroekan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	5	Ned.	schip Cornelia Mathilda.	J. J. Muntendam	

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	3	Ned.	schip Maria Elise. . .	van der Putte	Nederland.

Aangekomen schepen te *Patjitan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	31	Ned.	schip Carolina	Graswinckel .	Pangool.

Aangekomen schepen te *Wijnkoopersbaai.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	9	Ned.	schip Nederland. . . .	J. Ruiter. .	Batavia.

Vertrokken schepen van *Wijnkoopersbaai.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	5	Ned.	schip Nederland. . . .	J. Ruiter . .	Rotterdam.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 13 *tot en met den* 15 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Point de Galle per Eng. schip *Mount Stuart Elphenstone*, gez. George Kase. agt. Maclaine Watson en co.

367 coll. touwwerk. 300 tonn. steenkolen. *Agenten.*

Van de Wijn Koopersbaai naar Nederland per ned. schip *Nederland*, gez. Ruiter.

750 pic. tin 125 do. rotting. $450^{430}/_{1000}$—$866^{90}/_{125}$ do. thee. 9035 do. koffij. 87 ks. kop. duiten. *N. H. M.*

Van de Lampongs per praauw Schuit gez. Sangot.

45 pic. boombast. 5000 ps. rotting. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Oewa Bieba.

40 pic. gomelastiek. *Gezagv.*

Van Soerabaya per ned. schip *Adm. de Ruijter*, gez. S. Stapert. agt. Kopersmit en co.

Lading voor Nederland.

40 pic. geelhoud. 75 do. rotting. 350 do. tin. $6003^{77}/_{100}$ do. suiker. $398^{53}/_{100}$ do. koffij. 2000 ps. huiden. 35 ks. kop. duiten. *N. H. M.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Balkeer*, gez. Mohamad Seman.

255 gr. boss. rotting. 57212 ps. maloekoe matten. 5420 do. kadj. matten. *Gezagv.*

130 tonn. steenkolen. *Gouvernement.*

Van Singapore en Riouw per ned. *Minerva*, gez. Boorn. agt. Maclaine Watson en co.

11 bn. papier. 3 ks. vruchten. 100 pakk. paijongs. *Lim Hoa.*

3 coll. manufact. *Sechbin Jaub.*

163 coll. touwwerk. *Joakim.*

Lading van Riouw.

$284^{64}/_{100}$ pic. gambier. 500 planken. 66 balken. *D. N. Buijs en co.*

UITVOER.

Naar Singapore per Eng. schip *Dudbrook*, gez. Mills. agt. Martin Dyce en co.

4352 stav. ijzer 210 boss. do. 1682 do. nagel do. 13 vn. verf. 7 ks. kramerijen. 51 coll. touwwerk. 50 vn. teer. 304 coll. manufact. *Agenten.*

50 md. aardewerk. 5 coll. provisien. 127 do. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

Zijnde aan boord gebleven lading. van Glasgow.

5 coll. manufact. *Adam en co.*

100 tonn. steenkolen. 165 coll. touwwerk. *Order.*

56 kn. dranken. *Gezagv.*

39/2 legg. arak. *Agenten*

10/m. man. sigaren. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*

100 ks. roode wijn. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*

32 ks. wapens. uit entrep. *Tolken Voget en co.*

500 keld. genever. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*

25 kn. wapens. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. cotonetten. 2 do. gew. sarongs. 25 keld. genever. 50 kn. cognac. 3 ks. doeken. uit entrep. *Moormann en co.*

240 pic. gomelastiek. 38 do. smeer. 2 do. gutta percha. *Hunter Houghton en co.*

50/m. stroo-zakken. *Maclaine Watson en co.*

300 ps. sp. matten. *Abdul Rachman.*

500 ps. sp. matten. *Na Siem.*

900 ps. sp. matten. *Habieb.*

28/2 legg. arak. *Adam en co.*

Naar Nederland per Am. schip *Caroline Tucker*, gez. Congden. agt. Busing Schröder en co.

5657 pic. rijst. 9799 do. suiker. 1000 do. zw. peper. 110 do. gutta percha. 150 do. gomelastiek. 230 legg. arak. 191 ps. buffelhuiden. *Agenten.*

99 pic. gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Peking*, gez. H. Croese. agt. Kopersmit en co.

75 pic. rotting. $22^{28}/_{100}$ do. verfhout. 300 do. tin. 16 bn. goenie garen. *N. H. M.*

Naar Nederland via Bantam per ned. schip *Minister Thorbecke*, gez. Bennik. agt. Landberg en co.

350 pic. tin. 80 do. rotting. *N. H. M.*

35 ks. kop. duiten. *Alg. pakhuismeester.*

7 kn. wijn. *Landberg en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Anna Maria Wilhelmina*, gez. Fischer. agt. Kopersmit en co.

20 vs. zilv. munt. 243 ks. manufact. 606 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*

49 ks. manufact. *Order.*

Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 10 Nov., 1855 no. 90.

Lading voor Nederland.

150 pic. tin. 500 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Persille.

2 kn. ingel. vleesch. 2 do. groentens. 1 do. koek. 1 do. banket. overgescheept. te Soerabaya. *Stafers.*

20 keld. genever. uit het entrep. *Reijnst en Vinju.*

16 kn. cochenille. *Adam en co.*

5 kn. notenmuscaat. 1 vat foelie. *van Slooten Morgan en co.*

1 kt. bat. doeken. *Sech awab Jawas.*

$9^{92}/_{100}$ pic. cubeben. *M. G. Joakim.*

f 11070 specie. 30 ps. sp. matten. *Sech nazar Temimie.*

1 kt. bat. doeken. 8 pic. benzoin. *Said alowie Satrie.*

3 kn. zilv. specie. *Sech mohamat Aijdiet.*

f 8500 zilv. specie. *Said achmat Alhabassij.*

135 ps. goudgeld. 440 do. zilv. sp. matten. *Gouw Asing.*

1550 ps. zilv. sp. matten. 1 gouden sp. matten. 13 st. goudgeld. [illegible] st. bamt. matten. 38 do. do. bamb. hoeden. *Lie Akoij.*

f 66500 zilv. specie. *Said alowie Satrie.*

1 paard. *Mc. Ewen en co.*

60 ks. kaas. 20 vs. boter. uit het entrep. *B. van Leeuwen en co.*

6 keld. genever. 3 ks. cognac. 3 do. wijn. uit het entrep. *van [illegible] Broek en co.*

1 doz. haut sautern. 2 do. roode wijn. 2 kn. baur wijn. *La[illegible] en Esmiol.*

f 210,000 zilv. munt. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. monster wapens. uit het entrep. *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. zilv. specie. *Han Tjengsan.*

300 zilv. sp. matten. *Brata Nagara.*

5 coll. provisien. *B. Kopersmit en co.*

2 vn. holl. bier. 1 kt. bourgogne. 1 do. eur. provisien. 1 md. [illegible] serwater. *van den Broek en co.*

1 kt. brandewijn. 1 do. madera. 1 do. bitter. 3 doz. chocolade. 1[illegible] balletjs was. 1000 kurken. 1 kt. goudsche pijpen. 1 do. [illegible] slooten. 4 gros lampepitten. 2 riemen papier. 1 kt. bier. 2 [illegible] brandewijn. 2 kn. roode wijn. 2 vs. atal. 12 vn. bier. 100 [illegible] genever. 1 kt. wijn. 2 do. portwijn. 3 vn. bier. 3 md. selser[illegible] ter. 1 kt. lampebollen. 12 fl. vruchten. 17 bl. groentens. [illegible] kopjes en schoteltjes. 2 st. linnen. 12 doz. tinn. wijn. 50 ks. [illegible] 4 vn. meel. 60 pic. suiker. 1 bl. kurken. 2 ks. brandewijn. 1 [illegible] kaarten. (25 keld. genever. uit het entrep.) *John Pryce en co.*

2 ks. kaarsen. *Mc. Ewen en co.*

5 paarden. *van Slooten Morgan en co.*

90 ps. zilv. sp. matten. *f* 235 do. specie. *Gouw Lamkian,*

50 keld. genever. uit het entrep. *van den Broek en co.*

25 keld. genever. uit het entrep. *A. Desperoux en co.*

En gouv. goederen.

Naar Cheribon per ned. ind. schoener *Batavia*, gez. Gian Liang[illegible]

1 toilet 12 stoelen. 10 tafels 6 knapen. 2 ledikanten 1 buffet. [illegible] wipstoelen. 2 banken. 2 matrassen 2 kasten. 6 voete bank[illegible] *Munder.*

2 vs. crepe kruid. 12 md. seltserwater. 1 kt. sigaren. 6 ha[illegible] 5 kazen. *John Pryce en co.*

21 kn. wijn. 25 do. cognac. 8 md. champagne. 1 kt. houtwerk[illegible] 1 do. papier. *Ducomman en Bornand.*

10 md. seltserwater. 2 kn. wijn. 10 do. madera. 8 vn. bier. 1 [illegible] bitter. 4 do. haut sauternes. 2 md. rudesheimer. *van den Bi[illegible] en Zoon.*

2 kn. gember. 5 do. eur. provisien. 20 keld. genever. 2 kn. wijn [illegible] 1 kt. portwijn. 1 pomp. 2 ks. div. pakjes. 1 kt. aardewerk. *van den Broek en co.*

2 vn. bier. 1 kt. wijn. 1 do. notenmuscaat-olie. *Martin Dyce en co.*

1 kt. laken. 1 do. confituren. 50 keld. genever. 5 kn. rhijnwijn [illegible] pak klamboe goed. 12 ks. vruchten op water. 1 do. tapijten. [illegible] bl. longcloths. *Bedier.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Naga Laut*, gez. J. Winter.

3 kn. madapollams. *Haager en Schuurman.*

40 bn. drills. *E. Moormann en co.*

6 kn. man. sigaren. *Mc. Ewen en co.*

1 kt. rookvleesch. 2 do. franjes. 1 do. leder. 1 do. kleinigheden. *van Riet en Ter Gouw.*

2 banken 12 stoelen. 1 tafel 1 kast. 2 knapen. *Munder.*

1 kt. provisien. 1 do. kleinigheden. 6 vs. boter. 1 do. rolpens. [illegible] md. bier. (2 kn. geweren en pistolen. 1 do. minorialen. uit het entrep. *John Pryce en co.*

16 kn. lavender. 1 do. provisien. 1 do. mostard. 3 do. vruchten op brandewijn. 2 do. do. op water. *L. Platen.*

1 kt. borduurwerken. *Gumprich en Straus.*

Naar Soerabaya en Macasser per ned. ind. bark *Salma*, gez. Said mohamat Alhabassij.

2 kn. spiegels. *Tolken Voget en co.*

30 stoelen 2 banken. 5 ronde tafels. 4 consoles 4 knapen. 1 [illegible] 1 waschtafel. 1 ledikant met matras. 4 speeltafeltjes. 2 sopha [illegible] *Munder.*

1 kt. nagemt. bat. doeken. 1 kt. do. do. sarongs. 25 do. brande[illegible] wijn. 2 do. eau de cologne. 1 do. gew. sarongs. 1 bl. do. [illegible] 1 kt. rood katoen. 5 do. kleine spiegels. 1 pakje monsters. *Moormann en co.*

1 kt. geweren en pistolen. uit het entrep. 2 kn. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*

13 kn. kain pandjangs. 1 do. monsters. *N. H. M.*

1 kt. parfumerien. 6 do. aardewerk. 2 do. glaswerk. 1 do. witte drills. *B. van Leeuwen en co.*

190 zakk. tarwe. *B. Andreas en co.*

1 kt. klamboe goed. 50 do. geweren. 100 do. cognac. 2 do. kousens. uit het entrep. 1 kt. inh. 2 geweren. uit het reg. pakhuis. 4 kn. paarlen. *Tolken Voget en co.*

1 kt. aardewerk. uit het entrep. *van Ommeren Rueb en co.*

3 kn. div. sarongs. 1 do. hoofddoeken. uit het entrep. *N. H. M.*

19 kn. ongebl. katoen. uit het entrep. *Haager en Schuurman.*

7 kn. kat. goederen. 2 bn. woll. goederen. 8 do. kramerijen. uit het entrep. *Bahre en Kinder.*

1 kt. eur. leder. *T. Crone.*

10 kn. kramerijen. *Bahre en Kinder.*

204 keld. genever. uit het entrep. *J. de Fiennes.*

187 pic. gambier. uit het entrep. *To Loeij.*

35 krandj. aardewerk. uit het entrep. *Maclaine Watson en co.*

2 kn. inh. 2 piano. *C. L. Ceulster.*

1233 keld. arak. (3 kn. tjindees. 2 do. gedr. katoen. 1 do. mode[illegible] waren. uit het entrep.) *Adam en co.*

1 kt. sarongs. *Busing Schröder en co.*

10 oxh. fr. wijn. 6 keld. genever. 1 kt. inh. 1 jagtgeweer. 1 p[illegible] pistolen. 1 portret. uit het entrep. 100 ks. cognac. 6 spiegels. 24 schilderijen. 1 kt. glas en porceleinwerk. 1200 java sigaren. 1 kt. dames kleeren. 1 do. tapijten. 1 do. marmer voorwerpen. *Vaupel en co.*

6 ks. roode wijn. *A. Schaap.*

4 ks. man. sigaren. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*

1 kt. zilverwerk. uit het reg. pakhuis. *N. J. Walen.*

2 kn. shertings. 4 do. gedr. katoen. uit het entrep. *Busing Schröder en co.*

1 wagen. 10 st. orleans. 20 doz. sloten. *van Slooten Morgan en co.*

En gouv. goederen.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.